

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890—1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Szeptember 4. Vasárnap
VII. évfolyam, 232. szám

Hatmilliárd lejes beruházással Hasaulnál építik meg a román tengerészet új nagy kikötőjét

(BUCURESTI.) A miniszterelnökség keretében egy 8,999.200 lejes hitelt nyitottak a kisebbségi főkörmánybiztosság részére szükséges személyi és működési kiadások fedezésére.

A KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER RENDELKEZÉSEI

A közoktatásügyi minisztérium megállapodást létesített az állami egyed-árúvá nyilvánított tankönyvek árusítása ügyében. Ezeket a könyveket az ugynevezett könyvárus szövetkezetek is árulni fogják. A közoktatásügyi minisztérium egyébként érvénytelenítette mindazokat a rendeleteket, vagy ajánlásokat, amelyeket a múltban a revízió-ellenes ligával kapcsolatban az iskolai hatóságokhoz küldöttek. A jövőben az ilyen magánjellegű kezdeményezések támogatása csakis a minisztérium tudomásával és jóváhagyásával lehetséges.

Egy másik minisztériumi rendelet szerint az országőri intézmény keretében tartandó hazafias ünnepségeknél az intézet tanárainak is jelen kell lenniök. Azoknál az iskoláknál, amelyeknél az országőri mozgalomnál, amelyeknél az országőri mozgalom az országőri mozgalom egyenruhája lesz.

ÚJ HATALMAS TENGERÉSZETI KIKÖTŐ

(BUCURESTI.) Őfelsége II. Károly király kezdeményezésére hosszabb tanulmányozás után elhatározták, hogy a román tengerészet nagy kikötőjét Hasaulnál fogják megépíteni. Ez a hatalmas tó Mamaiatól 17 kilométerre északra fekszik és a helyet úgy a belföldi, mint a külföldi szakértők a legalkalmasabbnak találták. Az építkezés hatmilliárd lejt igényel és miután a román vállalatokkal idevonatkozóan szerződés jött létre, a munkálatok már meg is indultak. Az építés alatti kikötő tiszta nagyobb lesz a konstancaiánál.

MÁS KORMÁNYTÉNYKEDÉSEK

A minisztertanács hozzájárulást adott, hogy az ősi hadgyakorlatokra szükséges járműveket, állatokat, felszereléseket stb. a lakosságtól megfelelő bér ellenében használatra elrekvirálhassák. Cancicov pénzügyminiszter az Azuriparton befejezte üdülési szabadságát és a napokban hazatér. Ugyanakkor Brüsszélből jelentik, hogy ott ünnepélyes formák között írták alá a belga-román gazdasági és kereskedelmi egyezményt.

Szeptember 5-én a varsói nemzetközi kereskedelmi konferencián Románia Saveanu, Lapedatu, prof. Raducanu és Slavescu által képviselteti magát.

A nemzetközi menekültügyi egyezményt a román kormány tegnap ratifikálta.

A Terményértékesítő Hivatal javaslatot tett a földművelésügyi miniszternek, hogy az alacsony buzaáraknak megfelelően a liszt- és kenyérárakat szállíttassa le.

A hivatalos lapban királyi törvény-

rendelet jelent meg, amely szerint az autóbuszjáratokat, amelyek eddig teljesen a CFR kezelésében voltak, újból rendezik. A CFR 2500 kilométer hosszú vonalat fog saját kezelésében megtartani, míg 5070 kilométeres utvonalat magántársaságoknak adnak bérebe. Az autóbuszok járatbahelyezésének havi bére 200 és 6700 lej között fog változni.

Királyi törvényrendelettel 350 millió lejes rendkívüli hitelt nyitottak a légügyi minisztérium részére repülőterek

és más beruházások céljaira.

A pénzügyminisztérium törvényrendeleten dolgozik a kincstári birságokkal kapcsolatban. A rendelet meg fogja tiltani a birságok bármilyen leszállítását.

A CFR vezérigazgatósága körrendeletet adott ki a belügyminisztériummal egyetértően, amelyben közli, hogy egy Patranjenaru-Motu nevű egyén, mint a mócok segélyegyesületének vezetője, különféle szállítási engedélyek megszerzését és biztosítását igéri a mócok szá-

mára. Hivatalosan közlik, hogy ezeknek az ígéreteknek semmiféle értékük nincs, mert a CFR ezeket akár a nevezett által közvetlenül, akár pedig a mócok segélyegyesülete által feladott szállítmányokat semmiféle külön kedvezményben nem fogja részesíteni.

KONGRESSZUSOK

Abrudon most nyílt meg az erdélyi Astra szervezetek kongresszusa, amelyen a móc kérdés kerül főleg letárgyalásra. A kormányt a kongresszuson Silviu Dragomir kisebbségi főkörmánybiztos képviseli. A tanácskozások hétfőig tartanak, azután a móc-kérdést emlékiratba foglalva fogják ismertetni a kormány előtt.

Konstancában ugyanakkor a közoktatásügyi minisztérium kiküldöttjének jelenlétében megkezdődött az országos tanítókongresszus, amely a tanítói kart érintő kérdéseket tárgyal.

Egyelőre nem hozott jelentékeny enyhülést Hitler és Henlein találkozója sem

Italia törhetetlenül kitart Németország mellett — Miről döntött a francia államtanács — Sulgos intézkedések az olasz zsidók ellen — Győzelmi jelentenek a kínaiak - Sulgos harcok a spanyol frontokon

(BERLIN.) (DNB.) Az európai diplomácia figyelmébe tegnap Berchtesgaden felé terelődött, ahol a brit és francia sajtó megállapítása szerint történelmi jelentőségű esemény játszódott le akkor, amikor Konrad Henlein, a szudétánémet párt vezére kihallgatáson jelent meg a Führer előtt. A német sajtó csökkenteni és mérsékelni kívánja ugyan az eset jelentőségét, de a nyugati hírszolgálatosok továbbra is fenntartják azon véleményüket, hogy az obersalzbergi találkozó rövid időn belül egész Európába érezteti fogja hatását. A találkozó, amint a német hírszolgálati iroda és a rádióleadók közlik, tegnap délelőtt 10 órakor történt meg. Konrad Henlein az említett időpont és délután 1 óra között a legrészletesebben ismertette a jelenlegi helyzetet, az eddig lefolytatott megbeszéléseket és a várható fordulatokat. A két vezér a megbeszélések után megállapították, hogy nézeteik tökéletesen azonosak. Este a találkozóról a német kormány hivatalos nyilatkozatot adott ki, amely a következőképpen hangzik:

— A Führer kihallgatáson fogadta Konrad Henleint, a szudétánémet párt vezérét, aki lord Runciman kívánságára ismertette az eddig lefolytatott tárgyalások eredményeit, valamint a jelenlegi helyzetet. A megbeszélések végén megállapítást nyert, hogy a Führer és a szudétánémet vezér elgondolása a továbbiakra nézve teljesen azonos. A tárgyalás után Konrad Henlein együtt ebédelt a Führerrel, majd délután visszautazott Csehszlovákiába.

A német sajtó hosszú kommentárokban igyekszik bizonyítani, hogy a találkozó semmi kihatással sem lehet a prágai eseményekre. Az Angriff így ír:

— A francia és brit sajtó megállapításai, melyek szerint a Hitler-Henlein találkozótól függ az európai béke sorsa és a csehszlovákiai probléma

kielégítő elrendezése, nem egyebek szándékosan ferde szemszögbe állított állításoknál. A valóság ezzel szemben az, hogy nem Berlinton, hanem Prágától függ a kérdés, különben miért nem küldötték Runciman lordot Berlinbe és miért Prágába? Páris különben is nagy hatással van Prágára, miért nem veti tehát latba befolyását oly irányban, hogy a szudétánémetek el is nyerjék jogaikat, amit annál is inkább megtehet, mert állandóan a demokráciára hivatkozik, amely mintha kisajátította volna a szabadság és egyenlőség jelszavait. Ha tehát az a francia sajtó amely

állandóan a humanitás zászlaját lengeti, azt írja, hogy a megoldás nem Prágától függ, nem tesz mást, mint hogy menekülni igyekszik az elől a nagy felelősség elől, amit akkor halmozott saját vállaira, amikor ellenállásra ösztönözte pártfogoltjait. A Harmadik Birodalom nem kis megütközéssel látja ezt a szándékos újabb diplomáciai játékot, de egyáltalában nem engedi befolyásoltatni magát, hanem halad azon az uton, amelyet Vezére számára kijelölt: a türelemén.

Hasonlóképpen irnak a többi lapok is.

Hitler és Henlein találkozója

A Henlein-Hitler találkozóval kapcsolatban megjegyzi, hogy a megbeszéléseken jelen volt Ribbentrop, aki kissé megkésve érkezett, továbbá Göring és állítólag Neurath, valamint Göbbels is. A megbeszélések a legszívélyesebb légkörben folytak le, de azokról a szűkszavú hivatalos jelentésen kívül mást nem közöltek. Ezzel egyidőben Prágából jelentik, hogy Runciman, a szudétánémet vezetők, illetve a prágai kormány közötti tárgyalásokat még folytatni fogják.

A SULYOS NEMZETKÖZI HELYZETRE VALÓ TEKINTETTEL...

(PÁRIS.) Bonnet külügyminiszter tegnap a varsói francia és a párisi angol követeket fogadta kihallgatáson, amikor is a csehszlovák kérdéssről volt szó, de a jelentések nem tulságosan biztató kilátásokat mutattak. Ugyanakkor Washingtonból jelentik, hogy Roosevelt a súlyossá vált nemzetközi helyzetre való tekintettel elhatározta, hogy nem hagyja el Washingtont.

IDEGESÍTŐ TÜNETEK

A Havas Berlinből úgy értesül, hogy a Harmadik Birodalom a szudétánémet

kérdésben a népszavazás gondolatát akarja felvetni és nemzetközi ellenőrzés mellett lebonyolítani. A híradás azonban még megerősítést igényel. A párisi lapok ugyanakkor Németország bizonyos katonai jellegű intézkedéseiről irnak, amelyek szerintük idegesítőek. Az angol lapok is idegesen irnak a csehszlovákiai helyzetről, bár biznak abban, hogy Hitler és Henlein tárgyalásai után, illetve a szudétánémetek vezetőinek a csehszlovák kormányval folytatott tárgyalásai folytán a helyzet valamivel enyhültebbnek látszik. Egyes lapok szerint Hitler állítólag kijelentette volna Hendersonnak, hogy a Harmadik Birodalom semmiféle erőszakos lépést nem tervez, de más jelentések hangsúlyozzák, hogy ilyen kijelentésről szó sem lehetett, mert ennek semmiféle időszerűsége nincsen.

KUNDT ÉS DR. SEBEKOWSZKY BENES ELNÖKNÉL

(PRÁGA.) (Ceteka.) Benes köztársasági elnök fogadta tegnap délelőtt Kundt és dr. Sebekowszky szudétánémet képviselőket, akikkel folytatta nemrégiben félbeszakadt megbeszéléseit. A kihallgatás két óra hosszat tar-

tott és nem adtak ki róla hivatalos jelentést. Beavatottak szerint a két képviselő ismertette a némettség állapontját a karlsbad-i pontokra vonatkozólag. Ujabb megbeszélési dátumot nem tűztek ki.

A SZLOVÁK NÉPPÁRT MEMORANDUMA

(POZSONY.) (SDP iroda.) A szlovák néppárt egy delegációja ma felkeresi Runciman lordot és átnyújtja neki a párt memorandumát a teljes autonómia követelésének fentartásával.

A belügyminisztérium rendelete értelmében egyébként tegnap elkobozták a tót néppárti hivatalos tegnapi számát a Slovakot, állítólag azért, mert vezércikkében éles hangon hangsúlyozta, hogy nem tér el elhunyt vezéré, Hlinka András politikai irányelveitől, még akkor sem, ha ennek komolyabb következményei is lennének.

A RUNCIMAN LORD ÉS BENES ELNÖK KÖZÖTT LEFOLYT TEGNAPI MEGBESZÉLÉSEK

(PRÁGA.) (Ceteka.) Runciman lord tegnap 4 órás megbeszélést folytatott Benes elnökkel, akivel ismertette tervezete szövegét. A tárgyalásokról nem adtak ki hivatalos jelentést.

A SZUDÉTANÉMET PÁRTI INTÉZŐBIZOTTSÁGI ÜLÉS

(PRÁGA.) (Ceteka.) A szudétanémet párt intézőbizottsága tegnap Reichenbergen ülést tartott, amelynek folyamán teljes egészében magáévá tette Kundt és Sebekowsky képviselők eddigi működését és bizalmát fejezte ki a parlamenti csoport tevékenységével szemben.

Lord Runcimant tegnap Eichholz képviselő vezetése mellett nagyobb számú szudétanémet küldöttség kereste fel és átnyújtotta neki memorandumát, amelyben panaszait sorolja fel.

AZ ODERBERGI GYÜLÉS

(ODERBERG.) (Havas.) A csehszlovákiai lengyel kisebbségi párt vezetősége Wolff képviselő elnökletével ülést tartott, melyben határozatot hozott olyan irányban, hogy követeli a teljes jogegyenlőséget és az ezt biztosító törvények életbeléptetését.

UJABB ÖSSZETÜZÉSEK

(ASCH.) (SDP iroda.) Annak ellenére, hogy a prágai kormány biztosította a szudétanémet pártot a rendről és nyugalomról, tegnap újabb sajnálatos incidensekről érkeztek jelentések. Így Pachauból, ahol a karhatalom tagjai az exponáltabb német vezetőket éjjel felverték álmukból és leszurással fenyegették meg, ha további ellenállást fejtenek ki. Továbbá Aschbergből, ahol egy német járőrre a csehszlovák határról rálöttek, végül Zwickauból, ahol egy németellenes gyűlés folyamán az egyik szónok becsmérlő módon nyilatkozott a Harmadik Birodalom jelenlegi vezetőiről.

ENERGIKUS OLASZ TILTAKOZÁS

(PRÁGA.) (Ceteka.) Az egyik prágai napilap cikket irt arról, hogy Itália a végső esetben cserben fogja hagyni Németországot, amellyel szemben csak szinleli a barátságot. A hivatalát csak most elfoglalt Francesco Canconi olasz követ tegnap megjelent Krofta külügyminiszternél és ott energikusan tiltakozott a lap beállítására ellen, kérve az ékveréssel kísérletező sajtó megfelelő megrendszabályozását. Krofta külügyminiszter kijelentette, hogy intézkedni fog a hasonló esetek elkerülése végett.

FRANCIA ÁLLAMTANÁCS

(PÁRIS.) Tegnap az államtanács Lebun államfő elnökletével tartotta meg ülését, amelyen Daladier miniszterelnök adott általános jellegű beszámolót. Az államtanács többek között a hadügyi beruházások kérdésével, továbbá a bel- és külpolitikai helyzettel foglalkozott. Szóba került a sztrájkmozgalmak ügye is, mert Amiens 24 szövögyárában 14 ezer munkás sztrájkba lépett és megszállta a műhelyeket. A kormány ebben a kérdésben is intézkedni fog. Az államtanács két és fél óra hosszat tartott és azon Bonnet külügyminiszter a csehszlovák helyzettel is foglalkozott,

Daladier előadásában pedig szociális jellegű intézkedésekkel. Végül kijelölték a szeptember 9-iki népszövetségi ülésre Franciaország kiküldöttét.

MUNKÁBAN AZ ANGOL DIPLOMÁCIA

(LONDON.) Lord Halifax külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Grandi olasz külügyminisztert. Az angol diplomácia egyébként is nagy tevékenységet fejt ki. A Havas jelentése szerint Halifax a londoni lengyel ügyvivő által minden áron szeretné Lengyelország közreműködését megnyerni az Európa-ügyekbe való együttműködésre és ezért Genfben az angol küldöttség Beck külügyminiszterrel is tárgyalni szeretne, bár az eddigi megbeszélések még nem hoztak konkrét eredményt.

Grandi gróf és Halifax lord megbeszélései

(LONDON.) (Reuter.) Lord Halifax és a Milanóból visszatért gróf Grandi londoni olasz nagykövet tegnap hosszabb megbeszélést folytattak, amelyben megvitatották a jelenlegi külpolitikai helyzetet és annak a reményüknek adott kifejezést, hogy a problémák békés úton fognak megoldást nyerni.

A FRANCIA MUNKÁSSZAKSZERVEZETEK ÜLÉSE

(PÁRIS.) (Havas.) A francia szakszervezeti tanács a mai napra nagygyűlést hívott össze, amelynek folyamán tiltakozni készül a 40 órás munkahét törvény módosítása ellen. A radikális párt, amelyet szintén meghívtak, átíratban közölte, hogy nem vesz részt a politikai tüntetés jellegével bíró megbeszélésen.

PÉNZÜGYI EGYEZMÉNY ANGLIA ÉS AMERIKA KÖZÖTT

(LONDON.) A Daily Express szerint Anglia és az Egyesült Államok között pénzügyi megállapodás jött létre, amely szerint a fontsterlinget felemelik 4 dollár 60 centes árfolyamra. Anglia ugyan akkor különböző vámkedvezményeket biztosít az Egyesült Államoknak.

Az olasz minisztertanács további határozatai

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz minisztertanács tegnap határozatot hozott, melynek értelmében az olasz állami tanintézetek tanári és tanítói között zsidók többé nem szerepelhetnek. Egy további határozat kimondta, hogy a római testnevelési intézet a fasiszta párt főtitkárának közvetlen ellenőrzése alá kerül.

AZ ANGOL SAJTÓ ÉS AZ OLASZ ZSIDÓK ÜGYE

(LONDON.) Az angol sajtó általában nagy sajnálkozással ír az újabb olaszországi zsidóellenes intézkedésről. Hangsúlyozzák, hogy Olaszország eszerint szakít régi szabadelvű politikájával és intézkedéseivel csak súlyosbitja az

ROSENFELD-ROTHSCHILD LILI

legmodernebbül felszerelt ritmikus tornaiskolájában, Str. Berde 2., a beiratkozások megkezdődtek. Jelentkezni lehet 12-5 óráig. Tanítás tizenötödiken kezdődik. Külön és részére, valamint tanárnő kiképzés. Olcsó kurzusok diákleányok és tisztviselők részére.

európai helyzetet, mert ismét nagyszámú politikai menekült elhelyezése válik aktuálissá, amikor ez a kérdés éppen eléggé megnehezíti az európai légkört.

Magyar cáfolat a Daily Telegraph and Morning Post egy cikkével kapcsolatban

(BUDAPEST.) (MTI.) A Daily Telegraph and Morning Post munkatársa egy Imrédy-féle interjú közöl, amelyben a kormányfő nyilatkozik az egyes európai problémákra vonatkozólag. Illetékes helyről most megjegyzi, hogy az interjú nem történt meg és így a közltek az újságíró személyes nézeteit tartalmazzák.

Lord Plymouth tanácskozásai

(LONDON.) (Reuter.) Lord Plymouth a benemavatkozási konferencia elnöke tegnap a német, az olasz, a portugál és az orosz megbízottakkal tárgyalt a semlegesek hazahozatalának módozataira vonatkozólag.

SZTALIN ÉLETRAJZA

(MEXICO CITY.) (United Press.) Leo Trotszkij befejezte és kiadta „Sztalin” című művét, amelyben a szovjet diktátor életrajzát közli. A könyv, amely több nyelven jelenik meg, tele van kompromittáló adatokkal és ezért bizonyosra vehető, hogy terjesztése ellen Moszkva diplomáciai lépéseket fog tenni.

A SPANYOL NEMZETIEK SIKEREI

(HENDAYE.) (Reuter.) Az Ebro környékben a nemzetiek teljes sikert értek el, mert visszavonulásra kényszerítették a velük szemben álló köztársaságiakat, akik a harcokban 25.000 embert vesztettek. A szintén visszavonuló 19-ik köztársasági hadtest parancsnokát „árulás” miatt hadbíróóság elé állították és kivégezték.

KINAI GYŐZELEM HANKEUNÁL

(SANGHAI.) (Reuter.) Kiukiangnál, a Jangcekiang északi folyásánál a kínai haderők tegnap váratlan ellentámadásba mentek át és sikerült is kivenniük a japánokat elfoglalt állásaikból. A támadásban, amelynek sikerét a japán jelentések cáfolják, hosszú idő múltán ismét résztvettek a kínai légi haderők is.

Ma és holnap utoljára! Nagy kettős műsor!
THALIA MOZGÓ
 I. **PÉNZ VAGY SZERELEM**
 HARRY DAUR, ALICE COCEA
 II. **A SIVATÁG FUTÁRJA**
 IZGALMAS AFRIKAI FILM
 Hétfőtől: **Simone Simon A FEHÉR LILIAM**

Megbüntetik azt a munkaadót, aki alkalmazottját nem engedi el a katonai előkészítő tanfolyamra

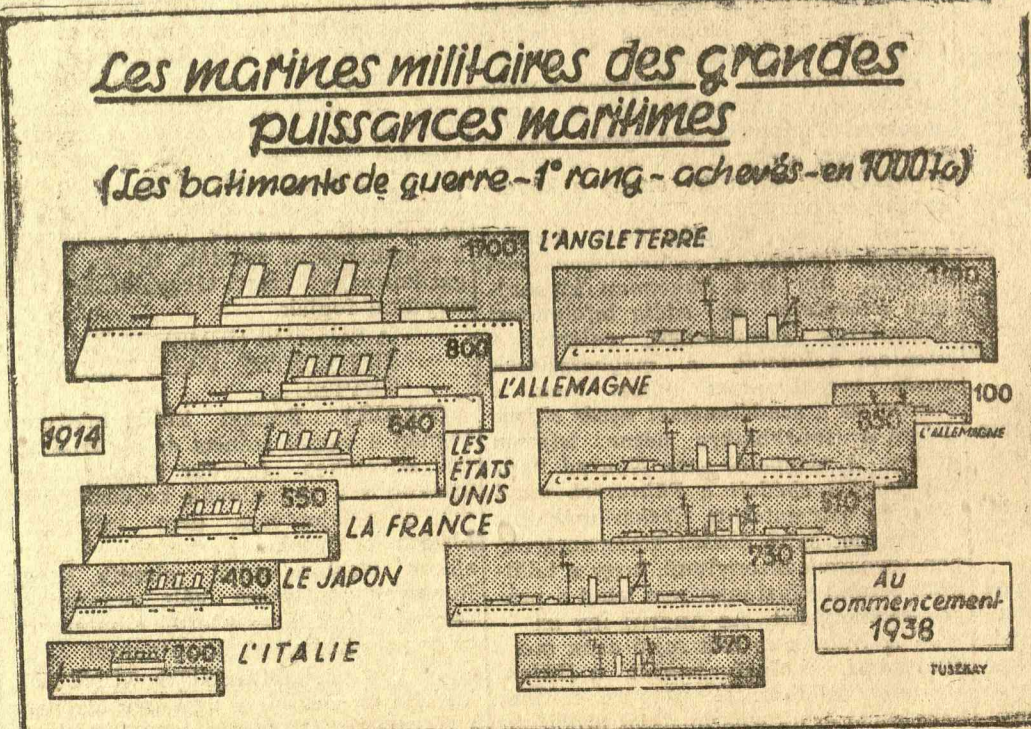
A magántisztviselők és munkaadók is irásosan kötelesek közölni és megindokolni a felmondást

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helybeli Munkakamara 6339. szám alatt hirdetményt bocsátott ki, amelyben a következőket közli:

1. A nemzetvédelmi minisztérium jelentést kapott a katonai előkészítő felügyelőségétől, hogy egyes munkaadók nem engedik el alkalmazottaikat a katonai előkészítő tanfolyamokra és gyakorlatokra. A nemzetvédelmi minisztérium ezért elrendelte, hogy minden ilyen esetet az illetékes Munkakamara tüzetesen vizsgáljon ki és a mulasztást elkövető munkaadóval szemben a legszigorúbb büntető rendszabályokat alkalmazza. A kolozsvári Munkakamara vezetősége felhívja a katonai előkészítőket, hogy minden ilyen természetű panaszt azonnal közöljenek a kamarával.
 2. A kolozsvári Munkakamara az alkalmazottak tudomására hozza, hogy a

Monitorul Oficial augusztus 4-iki számában megjelent törvény módosítja az 1929. évi április 5-iki munkaszerződésekről szóló törvényt. A módosított törvény értelmében a 78. és 93. szakaszokban előirt esetekben a magántisztviselők állás felmondásának a munkaadók részéről irásban kell megtörténnie és úgy a munkaadónak, mint az alkalmazottnak irásban kell megindokolnia a felmondást. A Kmara vezetősége felhívja a munkaadók és az alkalmazottak figyelmét is a módosító törvénynek erre a rendelkezésére, amelynek kölcsönös betartása sok felesleges vitának veszi elejét.

A vonatkozó hirdetményt dr. Hariton Moldovan, a Munkakamara időközi bizottságának elnöke és Hossu, a Munkakamara titkára irták alá.

A világ tengeri nagyhatalmai

Táblázati kimutatásunk szerint 1914-ben Anglia 600 ezer tonnával több hajóval rendelkezett, mint máma. Viszont Németország ötvenezer tonnával, az Egyesült Államok 210 ezer tonnával, Japán 330 ezer tonnával és Olaszország 170 ezer tonnával kevesebbel, mint máma. Nagyobb tonnaúrtartalma volt 1914-ben a francia hajóhadnak is. Anglia és Franciaország tehát most igyekezik a mulasztásokat pótolni.

A legfőbb utépitési bizottság jóváhagyta több új országút építési tervét és költségvetését

Az utak legfőbb bizottsága Gh. Nicolau professzor közmunkügyi és közlekedésügyi minisztériumi vezértitkár elnökletével ülést tartott, amelyen a következő új utépitési munkatervet hagyta jóvá.

Constanta és Silistra között kibővítik az országutat a 104. és a 619., valamint a 115 és 413. kilométert jelző utak között, 2 millió 800 ezer lej költséggel. Az utépitési munkálatok költségeit abból a másfélmilliárd lejt meghaladó alpból fedezik, amellyel a közmunkügyi és közlekedésügyi minisztérium rendelkezik.

Pitesti, Ramnicul-Valcea és Govora

fürdő között elhúzó új országutakat bitumen-burkolattal vonják be 80 kilométer hosszúságban. A munkálatok értéke több, mint hárommillió lej.

Kisnew és Criculeni között Orhei-megyében új országutat építenek. Az országút építésével kapcsolatosan több kisajátítást eszközölnék körülbelül 200 ezer lej értékben Jóváhagyta a bizottság a Tighina—Cousani—Cetatea-Alba között létesítendő új országút építési terveit is, valamint jóváhagyta a Falcu—Pitesti—Tigheti—Comra—Targu Tino között megépítendő új országút munkatervét és költségelőirányzatát is.

Gazdag napirendet tárgyalt a kolozsvári méhészeti kongresszus

Hatalmas sikere van a kertészeti, méhészeti, háziipari és képzőművészeti kiállításnak

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az Erdélyi Méhész Egyesületnek az Erdélyi Gazdasági Egyesülettel karöltve rendezett nagyszabású méhészeti, kertészeti, háziipari és képzőművészeti kiállítása iránt változatlanul élénk az érdeklődés és naponként a látogatók ezrei szemlélik meg a kiállítást és gyönyörködnek annak változatos és gazdag anyagában. A méhészeti kongresszus első napján a ref. kollégium dísztermében a kolozsvári földészek énekkara adott elő nagy siker mellett dalokat, majd Pohl Béla, az EME elnöke mondotta el megnyitó beszédét, méltatva a kongresszus jelentőségét és ismertette az EME történetét. Török Bálint, az egyesület alelnök-főtáitkára részletesen ismertette az EME öt éves munkatervét, majd Pop Silvius, a bonchidai állami ménes gazdasági intézője tartott érdekes előadást a méhnevelésről, a kétanyás rendszerről, a hizlalt lépről. Gáll Imre, a gödöllői méhészeti szakiskola ny. igazgatója a méhgazdaság üzemtanáról tájékoztatta a hallgatókat.

A kongresszus második napján, pénteken délelőtt dr. Parádi Kálmán orvos tartott nagy figyelemmel és érdeklődéssel kísért előadást: „A méz mint táplálék és gyógyszer” címmel. Dr. Stitz János pécsi vegyész-mérnök a méz és a viasz kémiaiáról tartott színvonalas és tanulságos előadást, majd Oprean Joachim ismertette a kültérszothadás jelenségeit és az ellene való védekezés módjait.

MEGALAKULT AZ EGE KERTÉSZETI ÉS GYÜMÖLCSÉSZETI SZAKOSZTÁLYA

Szombaton délelőtt 9 órakor folytatódott a kongresszus munkáját. Dr. Szász Pál, az EGE elnökének nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitója után Török Bálint, az EGE igazgatója ismertette az egyesület kertészeti és gyümölcsészeti szakosztályának ügyrendjét, majd megválasztották a szakosztály vezetőjét. Elnökké Korponay Kornélt, a gyümölcsstermelők nesztorát, előadóvá Török Bálintot választották meg egyhangúlag.

Gogmán Ferenc a kivitelre és piacra szánt gyümölcs válogatásáról és csomagolásáról, Fülöp Ferenc mérnök a romániai gyümölcskivitelről, ifj. Veress István a méhészet jelentőségéről a gyümölcsösben címen tartott érdekes előadásokat, majd délután 4 órakor Dóczy Berde Amál tart előadást „A népművészet lelke” címen, dr. Koronka Pál a gyapjú háziipari feldolgozásáról, dr. Kelemen Lajos tanár a torockói háziipar történetét fogja ismertetni, Vásárhelyi Ziegler Emil pedig az erdélyi képzőművészetről tart előadást.

GAZDATALÁLKOZÓ KOLOZSVÁRON

Vasárnap gazdatalálkozó lesz Erdély fővárosában. Az okleveles gazdák délelőtt fél 10 órakor az EGE székházában gyűlnek össze baráti találkozóra, majd a régi intézetet, a gazdasági akadémiát tekintik meg, délelőtt 1 órakor pedig

közébed lesz az Amerika éttermében.

A KIÁLLÍTÁS LÁTVÁNYOSÁGAI

A kiállítás minden résztvevője tehetségének, alkotóképességének, művészetének legjobb termékét mutatja be, de a kalotaszegi, a torockói, bánffyhungyadi és a székelyföldi háziipar és népművészet darabjai külön látványosságai a kiállításnak. Kónya Gyuláné, magyarvalkói ref. lelkésznő kalotaszegi varrotásai mindenkit bámulatba ejtenek. A finom izléssel és művészi tökéletességgel elkészített kézmunkák a legkényesebb igényeket is kielégítik és a legszigorubb bírálatot is kiállják és méltóan képviselik a néhai Gyarmati Lajosné alkotó szellemét. Szentimrei Kovács Judith finomtónusu házi szőnyegekkel tűnt ki, Bányai Ferencné (Dés) fadisztyárai és magyar meseillusztrációi hangulatosak. Dr. Kapéry Béláné és Kapéry Gizella (Nagyszalonta) bőrdíszmunkái izléesek. Az imakönyvekre tervezett domboru bőrdíszkötései kifinomult izlést és stílust igazolnak. Sokan vásárolták Weressné Boros Dódi bőrből készült díszmunkáit is. A Pitvar kiállítása most is izlées, hangulatos és szin-gazdag.

A konyhakertészeti csoportban Lázár Simonné (Keresztes, Tordamegye) kiállítása aranyérmert kapott a különleges fajtájú csemegeparadicsomért és az elsőnek bemutatott kínai babért.

Vámszer Imre kiállítása a székelyföldi népművészet és háziipar csodálatos teljesítő-képességét igazolja.

A képzőművészeti csoportban Dóczy Berde Amál templomrészletet ábrázoló képe aratott megérdemelt sikert, de Fülöp Antal olajfestményei, Kovács

Pál, Kovács Zoltán, Kudelász Károly, Simon Béla képei is igazolják az erdélyi festőművészet fejlődését és magas színvonalát, míg Ekárt Ida torockói szobrai a magyar mitológia szellemét elevenítik meg.

AMI A SZEMET, LELKET GYÖNYÖRKÖDTETI...

A képzőművészeti csoportban általános feltűnést keltett és komoly, megérdemelt sikert aratott a több belföldi és külföldi kiállításon aranyérmert többszörösen kitüntetett Keresztes Samu festő és iparművész kiállítása. Mint a párisi világiállítás kitüntetett résztvevője, főleg önálló egyházművészeti tervrajzai alapján elkészített templom-benendezési biztosítanak Keresztes Samu részére reprezentatív helyet a romániai egyházművészet fejlesztésében. Kelet- és Középeurópában általa egyedül kultivált intarziaportréi nemcsak kitűnő hírnevet biztosítottak részére, hanem számos munkája a királyi udvarnál nyert elhelyezést. Nagy érdeme, hogy nemcsak maga dolgozik, hanem tasnádi műhelyében iparművészeket tanít és nevel a kultúra számára. Intarziaképei közül Miron Cristea patriárka-miniszterelnök és Ady Endre portréja, csikóst ábrázoló képe arattak megérdemelt sikert, míg domborművei közül művészi faragású, aranyozott gyertyatartói, házi oltára, a fajdkakas, de különösen a megdöbbenő erővel ható „Utolsó vacsora” című képe, amely Krisztust és tanítványait ábrázolja és mozgással, étellel telíti meg az élettelen faanyagot, elragadtatással gyönyörködött a szemlélőt.

A díjazottak névsorát zárócikkünkben közöljük.

Nagy Lajos.

MEGNYILT!

SZOLID ÁRAK!

ádám

A férfidivatcikkek legelőnyösebb bevásárlási helye!

Fehérneműek méret után, -- Kalapok, nyakkendők-
CLUJ, PIATA UNIRII 14. (VÖL HADADY ÜZLET HELYÉN)

Reuter jelenti:

(BRÜN.) A csehszlovákiai áradások egyre nagyobb méreteket öltenek. A Neisse, Odera, Oppa és Thaya folyók kiléptek medrűkből.

(BERLIN.) A Berlin—München—Wien teher-légijárat e hó elsejével megindult.

(KAIRÓ.) Az idén a Nilus szokatlanul korán árad, úgy, hogy a gyapot ültetvényeket, amelyekről a termést még learatni nem lehetett, a legkomolyabb veszély fenyegeti. A legszomorubb helyzet Assuan vidékén van, ahol a folyam magassága már is elérte a legnagyobb, eddig tapasztalt szintet.

(HAMBURG.) A német tengerészeti hivatal jelentése szerint komolyan számolni

lehet az „Admiral Karpfanger” Hapag hajó elpusztulásával. A gőzös február 8-án indult el a délaustráliai Port Germain kikötőből és február 12-én adta le az utolsó rádiójelentést. Azóta nyoma veszett. Fedélzetén 66 ember tartózkodott.

(HÁGA.) Wilhelmina hollandi királynő negyvenéves uralkodói jubileuma alkalmára egy filmet készítettek, amelynek címe „Negyven éve királynő”. A film az uralkodónő életét és munkásságát mutatja be.

(BRÜSSZEL.) November 20. és 26. között Brüsszelben egy nemzetközi zeneünnepélyt rendeznek, amelyre hivatalosak lesznek a világ legnevesebb komponistái és zeneművészei, valamint karmesterei is.

Szivesen vásárolja mindenki a legjobbat,

a jó minőség azonban seholsem olyan fontos, mint a gyógyszerknél, ahol egészsége forog kockán! Pyramidon vásárlásnál gyakran ki van téve annak, hogy utánzatot kapjon! Ez ellen csak a „Bayer” kereszt védi meg! Figyeljen tehát mindig a „Bayer” keresztre. A

Pyramidon

TABLETTÁK

valódiak csak a „Bayer”

(LONDON.) A nyugati partvidéki Cardigan öbölben kísérletet tettek tengeri vízi növények learatására. A kísérlet kitűnően sikerült. A víz szintje alól „learatott” növényeket főzelék-szerűen dolgozzák fel, mert nagy vitamintartalmuknál fogva kitűnően alkalmasak étkezési célokra.

(PÁRIS.) Az ez év első hét hónapjáról készített statisztikai kimutatás szerint Franciaország behozatalában Németország az USA mögött a második, hitelben az USA és Svájc mögött a harmadik helyen áll.

(ALGIR.) Az algiri dokkmunkás sztrájkot még mindig nem lehetett leszerelni, mert a munkások semmi szín alatt sem hajlandók túlorázást vállalni.

(BERLIN.) Megindultak az új magyar-német kereskedelmi tárgyalások, amelyeknek céljuk a magyarországi gépi behozatal szabályozása és az árucserre forgalom rendszeresítése. A tárgyalási alapot a magyar kormányzó németországi látogatása alkalmával fektették le.

(LONDON.) Lord Halifax a weekendet is Londonban tölti.

(WIEN.) Negyventagu román küldöttség érkezett a volt osztrák fővárosba, amely két napot fog ott tölteni, hogy azután tovább folytassa utját Nürnberg felé és részt vegyen a Parteitagon.

(BERLIN.) Az első németországi filmakadémia október elsején kezdi meg működését.

(KIEL.) A kieli kikötőbe nagyobb dán tengerészcsapat érkezett, amelyet ünnepelesen fogadtak.

(RÓMA.) A német Himalaya expedíció tagjai Rómába érkeztek, ahol Alfieri kultuszminiszter látja vendégül őket. Az expedíció tagjai hét nap mulva folytatják útjukat Berlin felé.

(LA CORUNA.) Lady Chamberlain, Chamberlain miniszterelnök sógornője, aki a nemzeti Spanyolországot járja be, Franco tábornok kihallgatáson fogadta.

(BERLIN.) A német főváros főpolgármestere fogadta azt az 500 tagú olasz munkáscsoportot, amely a Harmadik Birodalom beutazására érkezett oda. A munkások művészi kivitelű arany urnát hoztak ajándékba a fővárosnak.

(STUTTGART.) A külföldi németek kongresszusán ma Reeden admirális fog beszédet tartani.

(BERLIN.) A lengyel frontharcosok tegnap Seldte miniszter vendégei voltak, aki nagyszabású villásreggelit rendezett számukra.

(BUDAPEST.) Gróf Teleky Pál kultuszminiszter, aki vállalta a tokaji kerületi jelöltséget, ma tartja meg programbeszédét Mezőzomboron és holnap délelőtt Tokajon, maud Tarczalón.

— A szemétládák beszerzése. Kaptuk a Háztulajdonosok Szövetségétől a következő közleményt: A kolozsvári Háztulajdonosok Szövetségbe vállalta a várossal szemben hogy az új, egységes formájú szemétládák beszerzésére központi eladási és közvetítési irodát létesít, amely díjtalanul, minden jutalék nélkül végezi egyrészt az ajánlatok közvetítését, másrészt a vásárlást. Felhívjuk tehát a kolozsvári fémipari üzemeiket és bádogosokat, adjanak ajánlatot a láda árára nézve, megjelölve azt is, hogy november elsejéig hány ilyen láda készítését vállalhatják. A város által megállapított egységes szemétláda mintája a Szövetség irodájában (Piata Unirii 11., bejárat a Str. Bob felől) 9—1 óra között megtekinthető.

Erdélyi színpadi szerzők újabb sikerei

(CLUJ-KOLOZSVÁA.) A Helikon ezidei drámai pályázatán a bíráló bizottság három darabot fogadott el előadásra, amelyek a Thalia ezidei szezonjában kerülnek bemutatásra. A bíráló bizottság első helyen Salamon László, az ismert nevű író és újságíró és Kornis Ottó, fiatal színpadi szerző „Paradies kisasszony” című, Mesmeréről szóló darabját ajánlotta előadásra, amelyet a színház igazgatósága október közepén mutat be az erdélyi ciklus keretében. Irodalmi és színházi körök megítélése szerint a darab nemcsak Erdélyben számíthat átütőerejű sikerre, hanem a magyarországi, illetőleg külföldi színpadokon is. A darab iránt, amely nemcsak eredeti témájánál, hanem irodalmi értékeinél is fova kimagasló színpadi alkotás, a budapesti Magyar Színház is nagy érdeklődést mutat. Bárdos Arthur dr. és Bródy István dr. a Magyar, illetőleg a Belvárosi Színház művészeti vezetői arra kérték fel Kádár Imrét, a Thalia művészeti igazgatóját, hogy a darab kéziratát azonnal küldje meg számukra. A nagy társadalmi és művészeti eseménynek ígérkező premierre a fenti budapesti igazgatók már is bejelentették megjelenésüket. A Thalia rt. művészeti személyzete nagy ambícióval készül a darab bemutatására.

RITMIKUS TORNAISKOLA

STRADA MEMORANDULUI 2.

Rosenfeld Elka asziszt.

Fischer Vica

Ritmika, akrobatika, művészi tánc, fogyó- és gyógytorna. Legmodernebb metódus hölgyeknek és gyermekeknek. Információ és beiratkozás: Szept. 1-től fél 3 és 5 között.

Mozi

CAPITOL-MOZGÓ: Premier: **A hét pofon.** Vigjáték. Fősz.: Lilian Harvey és Willy Fritsch. Új világhíradó.

URANIA-MOZGÓ: **Tengeralattjáró D. 1.** Egy titokzatos buvárhajó izgalmas és emberfeletti küzdelme. Fősz.: Pat O'Brien, George Brent, Wayne Morris.

OPERA-MOZGÓ: Premier: **Kaland a dzsungelben.** (A vadon szava.) Főszerepben: Noah Beeri, Dorothy Short.

ROYAL-MOZGÓ: „Sarati a rettenetes”. Harry Baur-ral a főszerepben, partnere Jean Rigaud. Számozott jegyélvétel d. e. 11-től. Előadások: 3.20, 5.20, 7.20 és 9.30.

THALIA-MOZGÓ: 3 óras előadások. I. Pénz, vagy szerelem. Harry Baur hatalmas alakítása. II. A sivatag futárja. Izgalmas kalandos film. Hétfőtől: A fehér liliom, Simone Simonnal.

MUNKÁS-MOZGÓ: Premier: I. A kétarcú ember. Dráma. Fősz.: Edward G. Robinson és Joan Blondel. II. A férjem barátnői. Társadalmi életkép. Fősz.: J. Crawford és Robert Montgomery. Híradó. Helyárak: 10 és 12 plusz 5 lej.

EDISON-MOZGÓ: **A sárga bestia.** Kém és csempészfilm, fősz.: Inkisinnoff. II. **King-Kong.** A dzsungel foglya. Dzsungel film. III. **Új híradó és Miki Maus.** Jön: a 100 százalékos színes film: **A borzalom völgye.**

SELECT-MOZGÓ: **Kékszakáll nyolcadik felesége.** Fősz.: Garry Cooper és Claudette Colbert.

Szörmét

bizalommal **MANDELBAUM** szűcsnéi Cal. Régele Ferdinand 20. kapu alatt vásároljon. Átalakítások, javítások szezonelőtti olcsó árban.

() A Kolozsvári Kolping Legényegylet 1938. szeptember 11-én, vasárnap nagyszabású „Gulyásnapot” rendez a Bácsi-toroki Kolping forrásnál. Felkérjük Kolozsvár város természetjáróit, hogy ezen a testvéri összefogást célzó és akaró megmozduláson minél nagyobb számban résztvevni szíveskedjenek.

TESTEDZÉS

Futball, atlétika, tenisz és uszás városunk vasárnapi sport-műsorán

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vasárnap meg lehetőséget kínálunk napja lesz városunk sportéletének. Alkerületi bajnoki futballmérkőzések, atlétikai verseny, uszóverseny és teniszverseny szerepelnek műsorán.

A városi sporttelepen a nagypályán d. e. 9 órakor Napoca-Reuniunea, 11 órakor KMSC-Echo, délután 3 órakor UAC-Turnatoria, 5 órakor CFR-KAC alkerületi bajnoki mérkőzések lesznek. A kispályán délelőtt 9 órakor UEC-Turnatoria, Napoca-KAC ifjúsági bajnoki találkozó.

A Károly király stadionban délután 4 órai kezdettel tartják meg a III. osztályú atlétikai versenyt, amelynek érdekességét fokozza, hogy Dejenariu és Nemezc, a KAC kitűnő atlétái a 300 méteres síkfutásnak országos rekordját akarják megdönteni.

teni. A versenyre a belépődíj 7 lej.

A városi strandfürdőn délelőtt fél 12 órai kezdettel a KAC rendezésében uszóverseny lesz, amelyen a város legjobb uszói vesznek részt és rekordjavító kísérleteket tesznek. Az uszóverseny keretében szerepelnek Dékányi bácsi tanítványai is szép vízi mutatványokkal.

KKE tenispályáján szombaton és vasárnap a Haggibbor teniszversenyt rendez a vándorkupaért, amelyen Kolozsvárról a KAC és Haggibbor versenyzői, vidékről pedig a nagyváradi és marosvásárhelyi versenyzők vesznek részt. A KAC részéről Benedek, dr. Farkas, Brandusa, Gábor Dóra és Lámm III, a Haggibbor részéről pedig Radó, Weisz, Simon II., Radóné Erdős Lili, Schwartz Klári indulnak.

Az angol válogatott Bucurestiben

Ismeretes, hogy az olaszok programtúlszűfoltja miatt ideiglenesen lemondották a Románia-Olaszország válogatott futballmérkőzést. Amikor a Román Labdarugó Szövetség erről értesült, igyekezett lekötni egy olyan válogatott csapatot, mely méltóan pótolhatja a csemegének ígérkező válogatott mérkőzést. Most a fővárosi sportsajtó azt a szenzációs hírt röpti világgá, hogy román futballkörök tárgyalást

folytatnak az angol válogatottal, amelynek — a tervek szerint — 1939 májusában kellene szerepelnie Bucurestiben Románia válogatottja ellen. A tárgyalások sikeresen haladnak, azokat azonban titokban tartják, de a szövetségi vezetők kijelentették, hogy minden remény meg van arra, hogy az angol válogatott Bucurestiben szerepelni fog.

Dr. Russu lesz a Ferencváros-Slavia KK-döntő egyik határbírája

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Dr. Russu Gabriel, a kitűnő futballbíró tegnap táviratot kapott a Labdarugó Szövetségtől, hogy azonnal utazzon Prágába, ahol a Ferencváros-Slavia KK-döntő első mérkőzésén a határbírói tisztséget kell ellátnia. A Középeurópai Kupa intézőbizottsága ugyanígy dr. Morar Teofil a prágai és D. Xifandot a budapesti KK-döntő mérkőzés határbíráinak jelölte ki. Tekintettel azonban arra, hogy a két kitűnő futballbíró elfoglaltsága miatt nem vállalhatta ezt a tisztséget, ezért a Román Labdarugó Szövetség dr. Russu Gabrielt ajánlotta a KK-bizottságnak, akit az el is fogadott. Dr. Russu tegnap a távirattal a rendőrségre ment, ahol rögtön kiadták utlevelét és az idő rövidsége miatt repülőgépen teszi meg az utat Prágába, ahová ma délelőtt 11 órakor már el is indult.

Tegnap este érkezett meg a fővárosba Jugoszlávia B-csapata, amelyet az állomáson hivatalosan fogadtak. A jugoszlávok ma reggel edzést is tartottak a Giulesti stadionban.

A BUCURESTII rádió kedden délután fél 6 órai kezdettel közvetíti a Románia-A Jugoszlávia A. válogatott mérkőzését. A mérkőzés az első félidő 35 percétől kezdve közvetítik.

Az ir szövetség meghívta a magyar válogatott csapatot március 19-re Dublinba.

Megváltozott Románia A. és B. válogatottjának összeállítása. A Román Labdarugó Szövetség a tegnapi nap folyamán véglegesen összeállította a Románia A. és B. válogatott csapatát, amely megváltozott. Ugyanis Ploesteanu nehéz vizsgájára való hivatkozással nem vállalta a játékot, mert — mint mondotta — ha elutazna a mérkőzésre egy évet veszítene, mivel nem tudna levizsgázni. Így tehát a következőképpen módosult az A válogatott: David — Bürger, Albu — Vintila, Kotormány, Demetrovici — Bindea, Bogdan, Barátky, Boda, Dobai. Tartalékok: Pavlovici, Chiroiu és Dobra. A B. válogatott pedig a következők: P. Radulescu — Sfera, Felecan — Barbulescu, Gain, Nistor — Orza, Reiter, Marcu, Prasler, Jordache. Tartalékok: Iordachescu, Capusan, Moldoveanu, Dragomirescu, Moldoveanu és Feraru. A mérkőzés alatt közös megegyezéssel három játékos cserélhető.

AZ ANGOL Jewel bíró vezeti a második Ferencváros-Slavia KK-döntőt Budapesten.

A Bécsben szeptemberben eldöntésre kerülő Európa-hölgyatlétikai bajnokságra 18 nemzet nevezett be.

Az Újpest csapata vasárnap Belgrádban a Beogradski csapatával játszik barátságos mérkőzést.

Szeptember 22-én Bucurestiben kerül lejátszásra Románia-Bulgária süket-néma válogatott labdarugó mérkőzés.

Magyarország-Olaszország válogatott hölgyatlétikai viadal lesz holnap Firenzében, a Berta stadionban.

Már csak szeptember 12-ig lehet az Őszi Lakberendezési Vásár utazási és vízumkedvezményekkel Budapestre utazni

Budapestről jelentik: Három napja áll a városligeti Iparcsarnokban és környékén az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár. A látogatók száma óráról-órára fokozódik. Akik már látták ezt a nagyszabású ipari parádét, azok viszik szét a legjobban a híret annak, hogy itt nemcsak a lakberendezési és háztartási iparok demonstrációjáról van szó, hanem egy olyan nagyszabású iskoláról is, amely valóságos diplomás háziasszonyokká képezi ki az érdeklődő hölgyeket. Hogyan kell a modern lakást legkisebb részében is olcsón és izléseken berendezni és hogyan kell a háztartást a legkisebb költséggel a legkényesebb igényt kielégítő módon vezetni? — ezek re a kérdésekre ad tökéletes választ az Őszi Vásár. Persze óriási a sikere, hiszen ma senkinek sem közömbös, hogy milyen a lakása és milyen a háztartása.

Ismeretes, hogy a vásár utazási igazolványával, amelyet országszerte árusítanak az összes menetjegyirodák, egészen rendkívüli kedvezményekkel lehet a vásár megtekintésére Budapestre utazni. A külföldiek vízum nélkül lép-

hetik át a magyar határt, de még utólagosan sem kell a vízumért fizetni, mert az utlevél láttamozásáért Budapesten csupán 2 pengő 50 fillér kezelési díj térítendő meg. Tizenegy külföldi állam vasutain élveznek a látogatók kedvezményeket — a jugoszláviai vasutakon 50 százalékot, a csehszlovákiai vasutakon 33 százalékot, a romániai vasutakon a visszautazásnál 50 százalékot — a magyar vasutakon pedig úgy jövet mint menet, 50—50 százalékot.

Az idei Őszi Vásár, szeptember 12-én hétfőn este 7 órakor zárul és ehhez képest a vásár megtekintésére az utazási kedvezményekkel csak úgy lehet utazni, hogy a látogatónak legkésőbb szeptember 12-én, hétfő déli 12 óráig Budapestre kell érkeznie.

Az utazási és vízumkedvezményeket biztosító utazási igazolványokat az utolsó percig árusítják az összes utazási és menetjegyirodák. Ilyen vásárigazolványt bárki válthat magának Ára szemlélyenként Romániában 150 lej, Csehszlovákiában 30 korona, Jugoszláviában 60 dinár.

BUNĂ ZIUA

mondja a román üdvözlésül és „505 a csikkal“-t kínálja barátjának, mert úgy mint az egész világon, Romániában is mindenki szereti és eszi ezt a remek új cukorkát.

505 EURÓPA CUKORKÁJA

Romániában gyártja
KANDIA S. P. A., Timisoara.

A Belgrádba utazó román válogatott tegnap triálmérkőzést játszott a B-válogatottal, amelytől 3:2 (0:2) arányban vereséget szenvedett. A B-csapatban próbálták ki Bogdant, a Rapid csatárát a második félidőben, aki a legjobb ember volt és így került Ploesteanu helyett az A-válogatottba.

Finnország-Dánia 2:1 (1:0). Csütörtökön játszott Helsinkiben Finnország válogatott csapata Dánia legénységével. A mérkőzést nagy harc után a finnek 2:1 (1:0) arányban nyerték meg.

Kovács, a NAC volt kitűnő csatára tárgyalást folytatott több fővárosi sportegyesülettel edzőül való szerződéséről. Ezek a tárgyalások eredménytelenek maradtak és ekkor a brailai Dacia Unirea tett ajánlatot Kovácsnak. A kiváló játékos meg is kötötte a szerződést a brailai csapattal és mint játékos és edző havi 8 ezer lej fizetést kap. Abban az esetben, pedig, ha Kovács közreműködésével a Dacia Unirea bejutna a Nemzeti Bajnokság A-csoportjába, külön százezer lej prémiumot.

Jurisztika

() Kirándulások. A kolozsvári Kolping Legényegylet szeptember 4-én, vasárnap reggel 4 órai indulással autóbusszúrárt rendez Kolozs megye legmagasabb hegycsúcsára, az 1838 méter magas Vlegyászára. Jelentkezni lehet az egyesület helyiségeiben a nap bármely szakában.

() SSAEC (KKASE) turista szakosztálya vasárnap reggeli indulással autós kirándulást rendez a Tordai hasadékhoz és tordai sósfürdőbe. Vendégeket szívesen lát a vezetőség. Jelentkezni este fél 8-tól az uni téri kollégium tornatrnében.

Rádió

Szeptember 4, vasárnap:

Bucuresti: 8.30: Ritmikus torna, rádió-híradó, szórakoztató zene, hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadók, hírek. 9.55: Istentisztelet. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport és vízállásjelentés. 13.10: Déli harang. 13.15: Hírek. 13.25: Sibiceanu zenekar. 14.15: Hírek. 15.10: Vidám műsor. 15.30: Előadás gazdáknak. 19: Időszertű anyag. 19.17: Tánccselepek. 20.35: Barbiron Stefanescu hegedűművész előadása. 21: Hírek. 21.10: Rádiózenekar Dadescu Contantina közreműködésével. 22: Lemezek. 23: Sport. 23.15: Operett lemezek. 24: Vegyes lemezek.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Egyházi ének, szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Dalos ünnep. 14.05: Hanglemezek. 16: Előadás. 16.45: Katonazene. 17.30: Előadás. 18: Ének. 18.55: Zongoraverseny. 19.30: Részletek a magyar-amerikai uszóversenyéről (lemez felv.) 20: Cigányzene. 21: Sporteredmények. 21.10: Három testőr, vigjáték. 22.35: Hírek. 23: Tánccselepek. 24: Szalonzene. 1.05: Hírek.

Szeptember 5, hétfő:

Bucuresti: 7.30: Ritmikus torna, rádió-híradó, szórakoztató zene, hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadók, hírek. 13: időjelzés, időjárás, kulturális-, sporthírek és vízállásjelentés. 13.10: Déli harangszó, sporthírek. 13.25: Lemezek. 14.15: Hírek, időjelentés. 15.20: Időszertű anyag. 19: Előadás. 19.17: Lemezek. 20.15: Felolvasás. 20.30: Szórakoztató zene. 21.25: Lemezek. Teodorescu négyes zenéje. 22.05: Munteanu Zsófia énekel. 22.30: Hírek. 22.45: Vendég-lőli zene.

Budapest I.: 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek, felolvasás. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: Rendőrzene. 15.30: Hírek. 17.15: Diáklőla. 17.45: Hírek. 18: Harmónium zene, előadás. 19: Ének. 19.35: Hanglemezek. 20.15: Hírek szlovák nyelven, tánccselepek. 21.25: Hírek. 21.45: Cigányzene. 22.50: Lemezek. 24: Hírek. 24.10: Jazz-zene. 1.05: Hírek.

Határkö

Ugy látszik Bléd mindenképpen határkövet jelent az egymásra utalt dunai népek jövődó kapcsolatai tekintetében. A fölismerés és megértés ikertestvérek s rendszerint egy uton haladnak. Tengernyi könnynek — és bizony vérnek is — kellett előmlenie, mérhetetlen bánat, lelki és testi nyomorúság marcangolta a milliós néptömegeket, amíg minden oldalon ráeszméltek arra az egyszerű és kézenfekvő igazságra, hogy lehetne ez másképpen is! Lehetne — és mindig is lehetett volna — ha... De talán ne részletezzük túlságosan a kérdést. Ami elmúlt, elmúlt s jobb, ha menél hamarabb fátyolt borítunk az elmúlt évtizedek keserves emlékeire. Ne vádoljunk senkit és semmit. Magunk és mások javáért mondjuk inkább, hogy tévedés volt mindaz, ami a keserves évtizedek során velünk és körülöttünk történt. Tévedés volt bizalmatlanság és gyanakodva kezelni a nemzeti kisebbségeket, mert hiszen cáfolhatatlan bizonyítékok szerint loyális hűséggel igyekeztek beleilleszkedni a megváltozott történelmi viszonyok keretei közé. Tévedés volt megbénítani igyekezni gazdasági életlehetőségeiket, mert kötelességtudó, lelkiismeretes adóalanyokat vesztett el ilyen módon az államkincstár. De a legeslegnagyobb tévedés a nemzeti kisebbségek anyanyelvének erőltetett korlátozása volt, mert milliós néptörzsek szívén és lelkén ütöttek nehezen gyógyuló, vérző sebeket.

A lényeg szempontjából most már teljesen mindegy, hogy a józan belátás, vagy vaserejű gazdasági és politikai kényszer változtatta-e meg a dolgok menetét eddigi rendjét. Az a fő, hogy bízhatóan korszakforduló elé értünk: ütött a megértés órája, mert földi sorsunk irányítói, ha nagy későn bár, de felismerték az egymás mellett élő népek egymásra utaltságának meg nem másítható, le nem tagadható tényét és annak fontosságát.

Igen: Imrédy Béla magyar miniszterelnök éppen a minap adta hírül a sajtó embereinek, hogy Budapest, Belgrád és Bukarest között — a blédi tárgyalások folyamán — valóban egyezség jött létre. Mindenképpen nagy dolog ez, de a legnagyobb jelentősége mégis a nemzeti kisebbségek szempontjából van a blédi egyezségnek. Nem ismerjük a megállapodások részleteit, de feltesszük, hogy a román határok között élő magyar népkisebbség gazdasági és kulturális érdekeit nagy mértékben és kedvezően fogják azok szolgálni. Bizonyos jelenségek máris igazolják látszanak derűlátó feltevéseinket. Hogy gazdasági téren miképpen fogják multhatatlanul jóvá tenni a kisebbségekkel szemben a múlt idők tévedéseit, még nem tudjuk. Am kulturális lehetőségek, illetve nyelvhasználat tekintetében némely rendelkezések egy egészen új szellem bevezetésének szándékáról tanuszkodnak. Azt bizonyítják ezek a rendelkezések, hogy Románia felelős tényezői felismerték a kisebbségek jelentőségét és megértették, hogy csak akkor szolgálják célszerűen az állam érdekeit, ha gazdasági és kulturális téren igazságot szolgáltatnak ezeknek a mindaddig méltánytalan bánásmódban részesített néptörzseknek. Az anyanyelv a legdrágább kincsé egyeseknek és nemzeteknek. Attól még nagyon is jó állampolgár lehet valaki, ha törhetetlenül ragaszkodik nemzetéhez és nyelvéhez. Mint ahogy az ellenkező jének bizonyítására is akárhányszor példát lehetne felhozni. Nem kell éppen Svájcra hivatkozni annak igazolása során, hogy az állam mindenképpen csak nyerhet azzal, ha a sors rendelkezéséből határai között élő különböző népek közé nem igyekeznek mesterséges ékeket verni, de sőt a szeretet erős kapcsaival fűzik egymáshoz őket! És nincs erősebb baráti kapocs két nép között, mintha kölcsönösen tisztelgetben tartják egymás nyelvét és általában kulturális kincseit.

Román részről első fecske e téren, hogy a nemzetevelésügyi minisztérium rendelet kiadására készül amely szerint a kisebbségterületek állami elemi és középiskoláiban a kisebbségi nyelveket is tanítani kell. Az elmúltakhoz viszonyítva mindenesetre jelentős haladás

Csalás miatt került a bíróság elé egy kapitány:

Vasuti kihágásért ítélték el 400 lej pénzbírságra

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Codreanu Constantina kapitánynak, a gyulafehérvári 6-os utászred tisztjének az esete bizonyítja, hogy némely esetekben hogyan lesz szunyogból — elefánt. 1937. decemberében történt hogy Codreanu kapitány rendeletet kapott felettes hatóságától, hogy a karácsonyi szabadságolások alkalmával Bucuresti felé, mint hivatalos kísérő, kísérjen el egy század katonát. A kapitány eleget is tett volna a parancsnak, de bonyodalmak támadtak: nem kapott jegyet, úgy, hogy kénytelen volt az otthon marasztalni tisztiszolgájának nevére kiállított katonai jeggyel utaznia Ploesti állomáson a kapitánynak egy ismerőse szállott fel a vonatba, akivel Bucuresti felé tovább utazott. Jött az ellenőr, aki kifogást emelt az ellen hogy a kapitány a tisztiszolgájának jegyével utazik és ugyanakkor az

zal vádolta meg, hogy kísérőnője, aki egyébként vasuti szabadjeggyel utazott, szintén valamilyen uton-módon a katonatiszt segítségével csalárd módon utazik. Az ellenőr jegyzőkönyvet is vett fel az esetről és család címén eljárás indult meg a kapitány ellen, ugyanakkor pedig rágalmozás miatt is, mert egy vitás ügyből kifolyólag egy gyulafehérvári ügyvéd is feljelentést tett ellene. A tárgyalás folyamán a vád összezsugorodott. Kiderült, hogy a kapitány nem bűnös a rágalmozás vádjában és a családi vádban is csak az ellenőr tulzabúságának az áldozata. De mivel kisebb szabálytalanságban mégis bűnösnek találták, a katonai törvényszék vasuti kihágás miatt 400 lej pénzbüntetésre ítélte és 3000 lej perköltség megfizetésére kötelezte, de ugyanakkor felmentette a rágalmozás vádjáról.

ber megértően gondolkozó orvos lelkében. Az előadások tudományos felkészültségéből, sulyából, értékéből ugyanis világosan kitetszett, hogy a kisebbségi orvos-társadalom, amely elől eddig jórészt el voltak zárva a továbbképzést elősegítő nagyobb intézetek a magukrahagyatottságukban nem szakitották félbe buvárkodásaikat és olyan tudományos eredményeket tudtak felmutatni, amelyek előtt mindenkinnek meg kell hajtania az elismerés zászlaját.

Az előadások közül kiemelkedtek Maninger és Jenei budapesti orvos-professzorok előadásai, de nagyon szép sikerrel szerepeltek az országgrész, főképpen Kolozsvár orvosai is, akik főképpen a szociális orvostudomány és a gyermek és nőgyógyászat terén mutattak fel nagyon szép eredményeket.

Az előadásokkal párhuzamosan tartottak egy gyógyszerkiállítást is, amelyről a német cégek meglepő módon távolmaradtak.

Egy jobb jövő

lehetőségei bontakoztak ki a vándorgyűlés rövid néhány nap alatt. Kétségen kívül megállapítást nyert, hogy Erdély orvosai felekezeti különbség nélkül, a legbiztosabb tudományos eredményekkel veszik fel a harcot az emberi kincsek legértékesebbjéért, az egészségért és nincs kizárva, hogy eljön majd az az idő, amikor mindnyájan összekovácsolódva ezekben a zavaros időkben, egymásra találunk és rájövünk arra, hogy tovább is kell mennünk ezen az igaz uton, közös gondolatokat kell megvalósítanunk és be kell bizonyítanunk annak a régi, de ma is nagyon időszerű jelszónak értékét hogy egyesülésben rejlik az erő.

(Dr.)

AZ ISKOLAI ÉV KEZDETE ELŐTT

OLCSÓN ÁRUSITJUK
mindazt, amire gyermekének az iskolai, intézeti előírás szerint szüksége van!

Intézeti és iskolai

pepita szövetek
sötétkék
cheviot és
kakhi szövetek
ágy- és fehérenmű
vásznak
paplanok
és
pokrócok
3 részes
matracok
pyjama
flanelek

NAGY VÁLASZTÉKBAN
SZABO JENŐ R. T. CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 5.

Szinek és jegyzetek az EME tordai vándorgyűléséről -- egy orvos szemüvegén keresztül

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az Erdélyi Muzéum Egyesület nagyszerű tordai vándorgyűlése befejeződött. Cikkek jelentek meg, beszámolókat írtak a lapok, mindenki megtette a magját, mégis emellett a nagyjelentőségű esemény mellett nem lehet egy kisebbségi orvosnak minden megjegyzés nélkül elhaladnia és hangot kell adnia a benyomásairól, amelyekkel az előadói dobogóról távozott.

Hol voltak a tordai orvosok? kérdezte mindjárt az orvosi előadások elején magától e sorok írója. Feltűnő volt ugyanis, hogy akkor, amikor a helyi és más városbeli, sőt még más országbeli orvosok is szép számban megjelentek, az előadásokról általában távolmaradtak néhány kivétellel a tordai orvosok. Mi volt ennek az oka? Nem tudtam magamnak megmagyarázni. Igazán nagyon megértően, szerényen viselkedtek az előadó-orvosok, nem folytattak prakszist ott tartózkodásuk alatt úgy, hogy esetleges professzionista sértődöttségnek sem let volna helye, aztán nagyon jó alkalom lehetett volna ez számukra, hogy bizonyos tekintetben továbbképezzék magukat és mégis nagyon, de nagyon hiányoztak a tordai orvosok közül. Aztán később félig-meddig megoldódott a rejtély. Beszélgettem egy odaváló orvossal, aki elmondotta, hogy az előadások nem voltak az eredeti programnak megfelelően megtartva és így keletkezhe-

tett bizonyos zavar azok közül és sokan olyan előadáson vettek részt, amelyet nem óhajtottak meghallgatni és olyat szalasztottak el, amely pedig érdekelte volna őket.

A közönség még nagyobb fejtörést okozott. Ugyanis az előadásokat legnagyobb részt hölgyek hallgatták és lelkesedtek végig. Igazán nagyon kellemesen viselkedtek, megértők, türelmesek, jóindulatúak voltak és sokszor igen meleg hangulatban ünnepelték az előadót, de mégis feltűnő volt az, hogy hiányzott a tordai értelmiség jelentős része és az ifjúság. Természetesen voltak nők, férfiak, nők fiatalok és idősebbek vegyesen is, de a hölgyek tulsulya mindvégig megmaradt.

Felekezeti különbség nélkül állottak az orvosok e nagymúltú és nagyjövő tudományos intézmény zászlója alá ami ritka jelentőségű volt a mai sokszor ellenséges érzületű világban és Tordán, a vallásszabadság kimondásának ősi fészkeben ez a tény szimbólikus jelleget kapott. Az előadások minden zökkenő nélkül a lehető legsimábban folytak le. Ez legnagyobb részt dr. Koleszár László igazgató- főorvos érdeme, aki nagyvonalúan és a legnagyobb tárgyilagosság szellemében vezette le az előadásokat.

Az előadások nagyon kellemes benyomást válthattak ki minden magyar vagy a magyarsággal szem-

már ez, de hinni szeretnők, hogy nem végső kedvezménynek, illetve engedménynek könyvelik majd el, hanem jognak. Jognak, amelyet az igazság és méltányosság szellemében a lehetőségek határain belül mindegyre tágitani kell! Ha ez a veleje a blédi egyezménynek

és még inkább: ha így fogják végre is hajtani az egyezményt, Románia vezetői nyugodtak lehetnek: a román határok között élő magyarság évezredes hagyományos hűségérzetének szellemében minden téren maradéktalanul fogja vállalni a polgári kötelességeit teljesíteni...

Tevékeny munkát végez a szamosi tartomány királyi helytartósága

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A királyi helytartóság közlése szerint a helytartóság körzetébe tartozó összes prefektusok, körrrendeletileg utasítást kaptak, hogy a Mezőgazdasági Kamarákkal együttesen a legerőteljesebben működjenek közre a falusi lakosság helyzetének megjavítására, különösen pedig fordítsanak nagy gondot a különböző gabonanevelés és mezőgazdasági termékek értékesítésének előmozdítására, hogy a falusi lakosság gazdasági helyzete az eddiginél sokkal kielégítőbben alakulhasson ki.

A szamosi királyi helytartóság a belügyminisztériumtól kapott rendelkezés alapján intézkedett abban az irányban, hogy a közönségi vezetőségek nyújtsanak megfelelő rendkívüli hitelt az elemi iskolák igazgatóinak rendelkezésére abból a célból, hogy ha helyiség nélkül állnának, tudják fizetni a helyiségért a megfelelő bért, továbbá tudjanak gondoskodni az iskola és az iskola vezetőinek számára szükséges helyiség mellett a világításról és fűtőanyagokról is.

Ugyancsak a királyi helytartóság közli, hogy Hanzu tábornok királyi helytartó elnöklété és Hodor Victor vezértitkár segédkezése mellett a szamosi kerület prefektusai megbeszélést tartottak amelyen a kerület megszervezésével kapcsolatos több nagyfontosságú és végleges jellegű intézkedést beszéltek meg. A megyei prefektusok részletes jelentést tettek a körzetükben történt munkatevékenységről, Hodor vezértitkár pedig minden egyes megye számára részletes tájékoztatást nyújtott a tartomány költségvetési év személyzeti helyzetéről, megállapítva azoknak a tisztviselőknak a számát, akik a megyei prefekturákon maradnak, illetve azokat, akik a helytartósági központhoz nyerne beosztást, amikor is az illetékes prefektusok tartoznak gondoskodni a központba helyezett tisztviselők és családjaik anyagi szükségleteiről. Részletes megbeszélést nyert a megyei költségvetések ügye, amelyek együttesen alkotják a tartományi költségvetést. Ezt a költségvetést rövidesen végleges formában állítják össze, majd a királyi helytartó ellenőrzése után jóváhagyásra a belügyminisztériumba terjesztik elő.

Apróhirdetések FIGYELEM!

Tekintettel arra, hogy egy újabb rendelkezés értelmében az új apróhirdetési tarifa életbeléptetését a sajtó és propagandaügyi minisztérium 15 nappal elhalasztotta apróhirdetési díjszabásaink szeptember 15-éig a régiek maradnak.

LEVELEZÉS

ÖSZIROZSA jellegre levél van a kiadóban. (9181)

INTELLIGENS 50 körüli magános nő keresi megértő finomlelkű, komoly nyugdíjas ismeretségi némi hozományjal. „Megbecsülöm” jellegre. (9179)

MEGISMERKEDNÉK középosztálybeli szolidigényű nővel szórakozás céljából. Levelet kiadóba kérek „Milner J.” névre. (9088)

JEGYEZZÜK a címet. Független, ágyterítőnek, asztalterítőnek legújabb a törvényt nyesen védett vert csipkeszővet. Kívánt méretben **DERBESC** függönykellékszakszűletben, Gólya-áruház feletti emeleten. (9116)

IDŐSEBB, komoly egyedülálló, finomlelkű uriember ismeretségi keresi szórakozás céljából, tisztamultú urinő. „Kalandmentes” jellegre. (9130)

SZIMPATIKUS urinő vagyok. Keresek házasság céljából kimondottan finomlelkű uriembert, akinek nem pénz kell, hanem finom, szép hűségese feleség. „Tiszta mult” jellegre. (9134)

LEGOLCSÓBB Grünfeld szörmeszalón, Cal. Reg. Ferdinand 13., udvarban. (9148)

KÉT csinos, intelligens leány ismeretségi keresi két jómegjelenésű biztos állásban levő 28 éves iparos fiatalember. „Házasság lehetséges” jellegre a Novába. (P 421)

FIATAL tisztviselő 28-34 éves zsidó fiúk ismeretségi keresi szórakozás céljából. Csakis korekt — nem kalandvágyók — leveleit „Nem lehet tudni” jellegre a kiadóhivatalba kérem. (P 435)

ADÁS-VÉTEL

VARRÓGÉP férfi, Singer, két darab eladó. Frenkel sorsjegyroda, Turda. (V T 1211)

TOPOLYAHÁLÓ, mindenféle butorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3. Veszek használt butort. (6481)

ELADÓ egy Palma (Chamerops Humilis) és több déli szobanövény. Str. Regina 19. (9061)

JÓKIVITELŰ modern dió telehálók sűrűgösen eladók minden elfogadható árban. Str. Gen. Poetas 2., asztalos. (8258)

IRÓASZTALT használt, jó állapotban levőt megvételre keresek. Kővári, Str. Regina Maria 28. (9195)

SELYEMHARISNYÁT, szőnyegét olcsón csak Francisc David-ucca 10. alatt kaphat. (P439)

ÚJ polituros keményfaháló eladó. Str. P. Rares 10. (P440)

NŐI fekete télikabát szkunszk gallérral, ösz felöltő és kosztüm, majdnem újjak. eladók. Str. Cicio Pop 122. (P442)

PLÜSS szalongarnitúra darabonként is eladók. Str. Cicio Pop 122. (P 441)

ELADÓ asztalosszerszámok, egy kis szekér, amatőr rádió, ócska ablakok, paradicsomos üvegek. Str. Uzine Electrică 13. (P446)

EGY jókarban levő bőrgarnitúra és egy íróasztal eladó. Cal. Reg. Ferdinand 18. (9199)

GRAMOFONLEMEZEK, operák, operettek. Potporiu jó állapotban megvételre keres Anca könyvkereskedése. (P448)

BÉRSZERZŐDESEK, adás-vétel, anyakönyvi kivonatok stb. hivatalos kiadásban Anca könyvkereskedésében kaphatók. (P 449)

ELADÓ valódi ezüst róka. Cal. Regele Ferdinand 19, ajtó 2. (9167)

ELADÓ egy jóhangu cselló, közép termetre egy fekete és drapp férfi ruha, 16 éves leánykának ösz és télikabát és ruhák. Str. Stroescu 11-a. (9169)

SZÉPEN éneklő kanári madarak olcsón eladók. Str. B. Hasdău 61-a. (9170)

ELADÓ jókarban levő kétleres fűzőkálvha. Str. Crisan 1. (9173)

ELADÓ ház, áll szoba, konyha, fürdőszoba és egy külön szobából. Str. Tache Ionescu 16. (9175)

ELADÓ zománczott fehér gyerekágy sodronnyal, továbbá sokfiókos szekrény minden elfogadható áron. Str. Reg. Maria 24. (9177)

ELADÓ 8 hengeres Ford teherautó üzemképes, jókarban, teljes felszereléssel olcsó árban azonnal átvehető. Str. Maxim Covaciu 15. (9183)

MODERN konyhabutorok minden színben kapható. Str. Baritiu 10. (9180)

ELADÓ kombinált szekrények, háló, ebédlő berendezés, modern fotelek. Műasztalos, Str. Fr. David 3. (9185)

ELADÓ gyönyörű kivitelű diógyökér teleháló. Str. Paris 62, asztalosműhely. (9186)

POLITUROS ruhásszekrény eladó. Megtekinthető 1-3 óráig, Str. Fericei 10. (9189)

BABÁT vennék jó állapotban 55-60 centist. Melis fodrász, Str. Saguna 2. (9190)

ELADÓK holdas és nagyobb kertek és szántók és gazdasági épületek dr. Ciobanu Virgil birtokából, Kerekdomb fölött. Értekezni dr. Odestianu Alexandru ügyvédnél, Cluj, Str. Regina Maria 48. (9191)

EGY függőlámpa és ágy eladó. Str. Cicio Pop 28. (9192)

GAZDÁLKADÓK figyelmébe! Vadonnatuj buzavetésmángorló henger eladó. Str. Chintăului 61-a. (9194)

VEZSEK pince, padlás lomokat, vasat, ruhát, rongyot, üveget, butort, biciklit, gépeket és mindent. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Klein Lázár, P. Abator 3. (9168)

JÓKARBAN levő ajtók és ablakok eladók. Str. Elisabeta 43. (9137)

ELADÓ olcsón kukoricás kas. Str. Turcului 7. (9132)

PIANINÓT jókarban veszek, palisander ebédlőt és házat eladok. Cal. Marechal Foch 35., az udvarban. (9140)

ELADÓ ebédlő, termő fügefá, ugyanott kiadó lakás. Str. Grigorescu 32. (9145)

NÁDASTÉRI hegyben egy fajgyümölcsös eladó. Ért.: Cal. Traian 66. (9146)

HÁZHELY olcsón eladó. Str. Hodos 9. 1000 négyzetméter, 43 méter uccai fronttal. Felerészben is eladó. Értekezni: Str. Artelor 6., Donatnál. (9149)

ELADÓ szoba, konyha, speiz 800 négyzetméter telken 55.000 lejért. Cal. Lungă végén. Vételhez 35-40.000. Érdeklődni: Str. Masiniștilor 97. (9154)

JÓKARBAN levő gyermekkosci eladó. Cal. Reg. Ferdinand 46. (9156)

VADONAT új sülyeszítő női varrógép olcsón eladó. Str. Regalá 1. (9157)

KEVESET használt Singer női varrógép olcsón eladó. Str. Traian 51. (9158)

CITROEN márkájú luxusautó olcsón eladó. Str. Ioan Lemeni 9., Ért.: 1-3-ig. (9159)

KARIKAHAJÓS Singer varrógép, sezlon és más butorok eladók. Str. Fântânelei 40 szám. (9160)

EGY új ágy, két függöny és egy ágyterítő eladó. Str. Piezișă 6. (9161)

ELADÓ 2 leres főzőkemma. Str. Xenopol 9., első ajtó. Ugyanott egy jókarban levő rádiót részletfizetés mellett keresek, vagy teljes ellátást adok ellenében. (9162)

ELUTAZÁS miatt sűrűgösen eladó Andrei Muresan negyedben 4 szobás komfortos ház garázzsal 700.000 lejért. Ház a Str. Iuliu Maniu-ban 500 nm. területen, 800.000 lejért eladó. „Increderea”, P. Unirii 18. (9128)

EGY negyedholdas házhely eladó a Kajántói vámnál. Érdeklődni téglagyár háta mögött. Szarvadi. (9075)

HIDMÉRLEGET azonnali megvételre keresek. Glaser, P. Mihai Viteazul 30. (9076)

SZÜCSGÉPET, használtat, jókarban keresek. Cal. Regele Ferdinand 51. Stern. (9079)

ELADÓ párnák, kemma, pult, stelázi. Korcsma engedély bérbeadó. Str. Cernăuți 54. (9081)

KETTŐ vaságy sodronnybetéttel eladó. Str. Piezișă 24. (9083)

EGY Neumann varrógép eladó. Str. Fierului 55. (9085)

I HOLD 360 négyzetgöl gyümölcsös a Szentgyörgy-hegyben eladó. Értekezni: Foto Agoston, Cal. Regele Ferdinand 40. sz. (9120)

ELADÓ házastelek Kétviz között 90.000 lej. Jövedelme havonta 1600 lej. Értekezni Str. Gh. Baritiu 28. (9086)

ELADÓ sűrűgösen 1 új sezlon, 1 szekrény, egy ágy, asztal, 2 hokkerli Str. Piezișă 6., ajtó 4. (9094)

ELADÓK férfi, női ruhák, kabátok, cipők, butorok. Piața Mihai Viteazul 6., földszint 3. Megtekinthető 2-5-ig vasárnap kivételével. (9095)

SZÖVETEK, selymek, ruhaanyagok lezártított árban kaphatók Schindlernél. Str. Aventuriosă 16. (Állomáshoz közel). (9096)

JÓKARBAN levő bicikli eladó. Str. Chintăului 23. (9107)

NAGY Singer női varrógép és gomblyukötő gép eladó. Str. Cogălniceanu 8., emelet, Fuhrmann. (9117)

2 CSALÁDI ház sűrűgösen eladó Iris-telepen, ára 90.000 lej. Donát ut, ára 270 ezer. Érdeklődni: Str. Cogălniceanu 3. Portár. (9102)

VEZSEK 3x4 m. nagyságu perzsaszőnyegget. Cim a kiadóban. (9126)

ELADÓ középtermetre sötétkék kosztüm, kabát, ruhák, sezlonterítő és zongora kották. Str. Gh. Baritiu 7., kapu alatt balra. (9101)

MINDENFÉLE butorok olcsón eladók. Bizományt, beraktározást vállalok. Használt butort a legmagasabb árban veszek. Str. Gen. Poetas 15. (9113)

EGY jókarban levő modern festett háló eladó. Str. Maramuresului 19. (9118)

2 HOLDAS gyümölcsös 3 szoba, konyha, melléképületek a városi téglagyárak mellett eladó. Értekezni: Foto Agoston, C. Regele Ferdinand 40. (9119)

EGY jókarban levő szabógép, Singer, eladó. Str. Cogălniceanu 21. (9123)

ELADÓ olcsón komplett mokett új férfi szoba, kettő részagy, éjjeliszekrényekkel és mosdóval, antik komód, bronzszillár gyertyaágyakkal, gyermekágy új matraccal. Str. Gh. Dima (Minorita) 1., I. 4. (9125)

SÁTOR, biztos megélhetést nyújt, különféle áruval halál eset miatt eladó a piacon. Értekezni: Özv. Goldsteinné, Str. Stroescu No. 9. (9164)

FEHÉR, gyermek sportkosci, csakis jókarban levőt vennék. Egy egészen új gyermekkosci eladó. Cim a Novában. (P 417)

CSALÁDI okok miatt sűrűgösen eladó egy nagyon masszív új ház. Str. Cap. Ignate 9. (P409)

ELADÓ rádió 3 plusz 1. Cal. Moșilor 25. ajtó 7. (P 424)

BODEGA olcsón eladó P. Unirii közelében. Érdeklődni: Str. Băii 2-d. Portar. (P 430)

ELADÓ leányka kabát, ruhák, fehérneműk, egyenkötények, jazzdob bérbeadó. Str. Văii 5. (P431)

EGY zománczott hálószoba, egy faragott szekrény eladó. Cal. Moșilor 38. (P 432)

JÓKARBAN levő főzőkemma olcsón eladó. Str. Gen. Mosoiu 1. (T 1234)

ÖSSZKOMFORTOS kertes családi ház eladó. Str. Iuliu Cezar 14. (T 1233)

ÁLLÁST KERES

VIDÉKI városba házvezetőnőnek mennek. Cim a kiadóban. (P447)

FIATAL fogtechnikus állást keres vidéken is. Ajánlatokat „Fogtechnikus” jellegre kérem a kiadóba leadni. (V 9172)

INTELLIGENS középkorú egyedülálló nő elmenne házvezetőnőnek magányos urhoz, ahol otthonra találna. „Otthon” jellegre. (9178)

GYÖNYÖRŰ MOSÁST, VASALÁST, nagytakarítást vállal jobb házaknál lelkiismeretes jó munkásnő. Cimeket „Lelkiismeretes” jellegre. (9077)

PAPLANT varrok háznál és otthon. Marosáné, Str. Muncitorilor 43. (9117)

16 ÉVES árva urileány 5 román liceumot végzett, házikisasszonynak, vagy hasonló alkalmazásba elmenne. „Árva” jellegre. (9127)

16 éves árva kisleány gyermek mellé, egy párnál, vagy jobb családnál azonnali elhelyezést keres. Str. Cicio Pop 148. (9142)

ÁLLÁST KAPHAT

GYAKORLOTT csiszoló munkást azonnalra keresek. Jelentkezni Kővárinál, Str. Regina Maria 28, este 7-8-ig. (9196)

FIATAL munkásleány felvétetik. Simon, Cal. Regele Ferdinand 19. (9084)

ÜGYES fiut tanulónak felvesz címfestészet. Str. Regina Maria 51. (Bejárat a Baba Novac uccából). (9087)

KERESEK ügynököt textil és kötöttáru részlet eladására (lehet nő is). Str. Horea 9. szám. (9090)

FELSZOLGÁLÓ fiut és egy mindenestől keresek. Cal. Marechal Foch 36. (9104)

BEJARÓNÓT keresek. Str. Masaryk 36. Háztulajdonos. (9106)

FÜZŐKÉSZÍTŐ, vagy varró leányokat jó fizetéssel felveszek. Cim a kiadóban. (9108)

KERESÜNK jócsaládból való románul tudó, intelligens kifutófiut. Piața Carolina 2. sz. (9109)

KASRUTH bizottság feltételeinek kifogástalanul megfelelő nőt keresek azonnali belépésre. Restaurant Mátyás, Cal. Regele Ferdinand 49. (9115)

FÜSZERES segéd egész fiatal felvétetik azonnal. Cim: Bombonerie, Str. Reg. Maria 34. (9197)

HÁZVEZETŐNŐT keresek. Jelentkezni: Str. Cotita 5., házfelügyelőnél. (9165)

ÖNÁLLÓAN dolgozó masamódléány felvétetik és kifizetőany kalapszalónba. P. Unirii 22., udvarban. (P 437)

FÜSZERES segéd liszt- és terményben jártas felvétetik. Grün Sándor, P. M. Viteazul 35. (9176)

NÉMET, román nyelvtudással nevelőnő felvétetik azonnalra. Str. Gojdu 6., ajtó 2. (9131)

TANULÓNAK fiu, vagy leány felvétetik Kiss-szalón, Str. Reg. Maria 36. (9136)

KERESEK egy önálló épületasztalos segédet és egy butorkisegítőt. Str. Moldovei 17. szám. (9150)

Megbízható **BEJARÓNÓT** keresek délelőttre. Jelentkezni: Dr. Erdős orvosnál, P. Stefan cel Mare 2. (9151)

MINDENES nőt keresek gyermekek mellé, aki ezenkívül más házimunkát is végezne. Főzni nem kell. Ugyanott tanulónő felvétetik. Str. Reg. Maria 16. (9152)

GYERMEKTELEN házaspárnak szép fürkéskonyha és speizből álló lakást és némi fizetést ad idősebb házaspár egy szoba, fürdőszoba takarítása és minden kiszolgálás ellenében. Cim a Novában, Str. Memorandului 16. (P 423)

JÓ bizonyítvánnyal rendelkező intelligens középkorú nő házvezetőnői állást keres. Cimeket „Szorgalmas” jellegre a Novába. (P 425)

SOFŐR, nőtlen, kerestetik. Cluj, Str. Memorandului 4., háztulajdonos. (P 429)

AUTOMECHANIKUST, ki vízvezeték és központi fűtéshez is ért felveszünk. Cim a kiadóban. (T 1236)

KÖTÖTTÁRU szakmában komoly kieszolgálót azonnali belépésre keres Harisnyaház, Cal. Reg. Ferdinand 29. (T 1235)

KÜLÖNFÉLEK

KIRÁNDULÓK figyelmébe. 10 darab finom, friss sütemény kivitelre csak 15 lej. Cal. Regele Ferdinand 3. Udvari cukrászda. (T 1122)

PÉKMŰHELYT keresek bérbe, esetleg megvételre. Ajánlatokat Deutsch Géza, C. Regele Ferdinand 25. címre. (9093)

JÓ házikoszt kapható (déli 3 fogás, este 2) havi 700 lej. Cal. Marechal Foch 36. (9103)

ELVESZETT egy sötétkék erszény vasuti carnettel. Megtaláló jutalomban részesül. Str. Mercur 1-a. Montánál. (9105)

ERNYŐK gyári árban, javítások, áthuzások olcsón. Ernyőüzemben, Cal. Reg. Ferdinand 3., udvarban. (T 1237)

ELVESZETT a Reg. Ferdinand uton, Rados festéküzlettől, Török mészárosig egy aranylánc. Megtalálója jelentkezzen Rados festéküzletben, teljes értékével lesz megjutalmazva. (9171)

ZONGORA bérbeadó. Cim a kiadóban. (9174)

IDEÁLIS üdülés! Csodaszép az utószon Stana(jud. Cluj) üdülőhelyen. Ezer-szintű erdők között napsütéses, gyönyörű fekvésű villában elsőrendű ellátást ad dr. Ferenczy villa. (9193)

JÓHANGU zongora bérbeadó, képek, szekrények eladók. Str. Filipescu 1., I. em. (P 426)

WALD BELLA diplomás francia, nyelvtanárnő tanítását megkezdte Str. Goga 7., II. em. (P 434)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ egy üres szoba. Str. Gelu 30. (P414)

KIADÓ 2 szobás külön telek komfortos lakás. Str. Decebal 72-A. Értekezni lehet Ludovic Szóher, Cluj, Str. Cernăuți 20. (9071)

KIADÓ napos oldalon száraz egészséges szuterén lakás. C. Traian 49. (P 379)

KIADÓK azonnalra elegánsan butorozott szoba, teljesen különbejáratu, továbbá egyszobás, konyhás lakás, vízkagylóval. Str. Saguna 20. (P 378)

KIADÓ féregmentes 2 szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel. Str. Lazar 2-a. (9078)

ÜZEM, raktár, gyárhelyiség, iparárammal, elkülönített külön telek részeken kiadók. Cimeket: „Előnyös feltételek” jellegre kiadóba kérek. (9080)

SZOBA, konyhás lakás azonnalra vagy október 1-ére 600 lejért kiadó. Str. Vasile Goldis 9. (9082)

KIADÓ október 1-ére olcsón szép szoba, konyha, speiz mellékhelyiségekkel. Strada Horea 9. (9089)

KIADÓ kertes villában szép szoba, konyha, előszoba, teljes komforttal félszuterén. Str. Ing. Poczy 8., a Regalán. (9092)

NAGYON szép modern garzon fürdő lakás kiadó október 1-ére. Str. I. G. Duca 3. (9099)

NAGYON szép modern 2 szobás lakás október 1-ére kiadó. Str. I. G. Duca 3. sz. (9098)

NAGYON szép modern 4 szobás lakás kiadó október 1-ére. Str. I. G. Duca 3. sz. (9097)

Hirek

NAPTÁR. 1938. Szeptember 4, Vasárnap. Róm. kat.: Rozalie. Prot.: Rosalie. Ort.: Sf. M. Babila Ep. Antiochie. Izr.: 8 Etul.

VIDEKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK: Egész évre 350, félre 280, negyedévre 150. egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

LINDBERGH — AMERIKÁBAN

Amikor Lindbergh megérkezett a szamosfalvi repülőtérre és kiszállt a gépből, első szava az volt az öt fogadó személyekhez, hogy nagyon éhes és kérte, hogy ajánljanak neki egy helyet, ahol jól lehet étkezni. Mire az egyik hivatalos személy így válaszolt:

— Az Amerikában.

— Jó, jó — mondotta Lindbergh, — de addig is, amíg Amerikába érek, szeretnék enni valamit.

Erre megmagyarázták az óceánrepülőnek, hogy nem az Egyesült Államokról, hanem a kolozsvári „Amerika” vendéglőről van szó. Lindbergh erre így válaszolt:

— Ismerem azt a helyet, de nem megyek oda, mert ott mindig sokan vannak és én lehetőség szerint kerülöm a tömeget.

—

— Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptember hó 3-án, szombaton reggeltől, szeptember 10-én szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács Dénes utóda, Memorandulu-ut; dr. Olariu, Regina Maria ucca; Minerva, Regele Ferdinand-ut; dr. Rusu Aurel gyógyszerára, Cipariu ucca.

— Időjárásjelentés. A bucarestij időjárásutató intézet jelentése: légnyomás csökkenés váltakozó ég, hőmérsékletcsökkenés, esők.

— JÓ ÉS OLCSÓ BÖRT ÉS TALPAT Kozák bőrüzletben kaphat. Cluj, Piata Mihai Viteazul 15

— Hegedülni tanítók kotta nélkül 6 hónap alatt. Próbaidő 1 óra. Sztójka, Str. Lutoasă 11.

— ÉRTESITJÜK üzletfeleinket, hogy hirdetés irodánkat szept 1-ével Cal. Marechal Foch 4., I. em. alá helyeztük, Telefon: 14-11. Rudolf Mosse S. A. hirdetési vállalat fiókja.

— Hibaigazítás. Az EME tordai záróelőadásáról irt tudósításunkban dr. Bus ki Irén neve dr. Becski Irénre helyesbítendő.

— Beiratások. A református egyház-község elemi iskoláiban a beiratások szeptember hó 1-étől 10-éig az erre megállapított törvényes időben tartatnak, függetlenül attól, hogy ez évben a tanítás mikor kezdődik 10-e után felekezeti iskolák növendéket nem vehetnek fel.

— Szerkesztői üzenetek: Báznai fűrdővendég. Panaszos levelének közreadásáról nem lehet szó, mivel az súlyos személyi jellegű támadást tartalmaz, anélkül, hogy Ön pontos címet, nevét és bizonyító adatait közölte volna. Így pedig a törvény értelmében nem lehet szó megfelelő felelősségvállalásról.

— Fagylalt-est. A kolozsvári vasasok folyó hó 4-én, vasárnap este 8 órakor fagylalt-est-et rendeznek a saját otthonuk dísztermében. Vendégeket szívesen lát a rendező bizottság.

— Tömegszerencsétlenséget okozott az autó és a vonat összeütközése. Riga határában a személyvonat elütött egy társas gépkocsit. Hat ember meghalt, 11 megszebesült

— VAKMERŐ BANDITATÁMADÁS DOBRUDZSÁBAN. A Durostor megyei Tatar Admajar község ellen negyven bandita támadást intézett és a falut kifosztotta. Egy teljes tiztagu családját elhurcolták és házákat felgyújtották. A hatóságok a támadás gyanújával számos egyént letartóztattak.

— Október elsejétől kezdve biztosítási bélyegek kellenek a vasúti jegyekre. Október elsejétől kezdve csak az úgynevezett biztosítási bélyegekkel érvényesek az összes vasúti jegyek, még a kedvezményes és szabadjegyek is. A kedvezményes és szabadjegyeknél az I. osztályon 40, II. osztályon 30, III. osztályon pedig 20 lejes biztosítási bélyeg kötelező a tényleges szolgálatu vasutasok és CFR nyugdíjasok családjainál, a 75 százalékos igazolványok tulajdonosainál, az állami alkalmazottak és családtagjai, a sportszövetség igazolványosai az egyetemi és műegyetemi hallgatók a katonai időre kiállított igazolványok, a kintünetetteknek engedélyezett igazolványok tulajdonosainak jegyeinél. A gyermekigazolványokra tekintet nélkül a kocsiosztályra, 5 lejes bélyeget kell ragasztani A bérlettulajdonosok biztosítási bélyegei I. osztályon 60, II. osztályon 40, III. osztályon 20 lej A tényleges szolgálatu teljesítő vasúti személyzet szolgálati jegyeire I. osztályon 280, II. osztályon 210, III. osztályon 140 lejes biztosítási bélyeg a szabad utazásra jogosító könyvecskék tulajdonosai I. osztályon 560, II. osztályon 420, III. osztályon 280 lejes bélyeget kötelesek váltani. A rendelkezés betartását szigorúan ellenőrzik.

— Veszedelmes gyermekrablónót tartóztattak le Iasiban. A jasi rendőrség letartóztattott egy Catinca Barba nevű nőt, kit azzal vádolnak hogy az ország különböző részeiben összesen 25 gyermeket ellopott, akiket azután eladott.

— Magyar alpolgármestert kapott Nagyszalonta városa. Nagyszalontáról jelentik: Calinescu belügyminiszter a biharmegyei prefektus előterjesztése alapján Szabó János nyugalmazott pénzügyi főtanácsost Nagyszalonta város alpolgármesterévé nevezte ki. Szabó János kinevezése a város többségi és kisebbségi társadalmában nagy örömet keltett, mert mindenki puritán jellemű és korrekt egyéniségnek ismeri.

— Aranyláz a londoni tőzsdén. Londonból jelentik: Az ottani tőzsdét ismét hatalmába kerítette az aranyláz. Tegnap újból rendkívül nagy érdeklődés jelentkezett az arany iránt s a jegyzések olyan magas árszintet értek el, amelyre három év óta nem volt példa. Összesen 327 darab aranyrud kelt el 935.000 fontsterling értékben.

— A válpör-rekordok bizája Renoban meghalt. Newyorkból jelentik: A kaliforniai Renoban meghalt 70 éves korában Thomas Moran, a híres renoi válpör-törvényszék bírása, aki évenként átlag 1500 bontó-ítéletet irt alá. Rekordteljesítményeinek csúcspontját 1931-ben érte el, amidőn naponként negyven házasságot bontott fel.

— A világ legkisebb lova kutyaként követi urnóját. Londonból jelentik: A világ legkisebb legkisebb lovát a middlesexmegeyi Wrayburyban találták meg. A hatéves shetlandi fajtájú ponyva magassága mindössze 70 centiméter. Kutya kénytelen követni mindenhol a tulajdonosnőjét, Sams Daphnet, még gépkocsiján is.

OPERA-MOZGÓ Premier!

KALAND A DZSUNGELBEN

(A VADON SZAVA)

Felülmul minden Tarzan filmet! Izgalmas kalandok az őserdő mélyén. Eredeti felvételek. Főszerepben: NOAH BEERY • ÉS • DOROTHY SHORT

— Minél butább az ember, annál többet keres. Montreálból jelentik: Dr. A. B. MacDonald, a halifaxi egyetem tanára, statisztikai adatokkal kimutatta, hogy az elmebeli tehetség általában fordított arányban áll a jövedelemmel. Az évi 400 ezer lejnek megfelelő jövedelmi határon túl található a tudós professzor megállapítása szerint, a legtöbb életrevalóság, találékonyság és tetterő, ezen az érték, illetve jövedelmi határon felül pedig növekedik a tunyaság és a beletörődés a meglévő állapotokra.

— Aki nem akarja levágni férjét az ajtófélfáról. Newyorkból jelentik: Carter Berta trentoni (New Jersey állam) lakos háztartási kegyetlenség címén kérte házassága felbontását a következő indoklással: „Torkig vagyok már azzal, hogy minden családi összekocsnás után az ajtófélfáról vagyok kénytelen levágni férjemet, aki ilyen öngyilkossági kísérletekkel teszi próbára idegjeimet.”

— Kétfélmillió lej kárt okozott a bucarestij börtényi tűz. Jelentettük, hogy a „Bourul” nevű bucarestij börtényben nagy tűz pusztított, amely éjszaka tört ki és elhamvasztotta a gyárépületet. A kár meghaladja a kétfélmillió lejt.

— Meghalt Miháli Tivadar. Dési jelentés szerint néhai dr. Miháli Tivadar, volt kisebbségi miniszternek és Kolozsvár polgármesterének felesége, aki hosszabb ideig udvarhölgy is volt és széleskörű jótékonyági munkásságot is végzett, rövid szenvedés után ott meghalt. A nagyszonyt, akinek halálát előkelő rokonság gyászolja Kolozsváron fogják eltemetni.

— MAGYAR FALUSI BIRÓKAT NEVEZTEK KI BIHARMEGYÉBEN. Mint Nagyváradról jelentik, Florescu ezredes prefektus 29 községbe magyar falusi bírókat nevezett ki, ami általános megelégedést keltett.

— Banditák fosztották ki az autóbuss utasait. A Botosani—Harlau közötti CFR autóbuss négy fegyveres álarcos bandita megtámadta és kifosztotta. Valószínű, hogy a nagyenyedi fegyházból megszökött Suhan és Ursu banditák csoportjáról van szó. A hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak.

— A francia repülőpark közreműködésével vették fel a „Sivatag futárja” című nagyon izgalmas afrikai filmet, amelyet a „Pénz, vagy szerelem” Harry Baur filmmel együtt kettős nagy műsorban vetít a Thalia Mozgó. Utoljára szombat, vasárnap 3, 6 és 9 órakor. Hétfőtől: Simone Simon a „Fehér Liliom”-ban.

— Eltemették Ürmössy Károlynét. A kolozsvári magyar társadalom hatalmas részvéte mellett helyezték örök nyugalomra Ürmössy Károly ny. esperes feleségét, a jótékony szívű urinőt. A temetésen az összes helyi egyházak képviseltették magukat. A gyászbeszédet dr. Varga Béla unitárius püspök tartotta.

— Szabadlára helyezték a gyógyszerész meggyilkolásával vádolt nagyváradi házaspárt. Negulescu nagyváradi vizsgálóbíró tegnap szabadlára helyezte Dézsi Géza idegbajos cipész és feleségét akiket azzal vádoltak, hogy ők tették volna el láb alól Tóth István gyógyszerészt.

Apróhirdetések

LAKÁST KAPHAT

KÜLÖNBEJÁRATU üres uccai szoba szeptember 15-ére kiadó. Str. Eminescu 1. (9100)

1 SZOBA, konyha, speiz kiadó. Strada Gruia 4. (9129)

NAGY, tiszta, világos szoba irodának, vagy csendes műhelynek azonnal kiadó. Piața Carolina 2. (9110)

KÉT alsóbb osztályú gimnázista leányt vennék teljes ellátással mérsékelt áron. Str. Masaryk 42., Bördi. (9111)

KIADÓ külön telken a belvárosban 2 nagy szoba, vagy szoba, konyha hozzátartozó mellékhelyiségekkel. Str. Treacătoare 7-a. sz. (9114)

KÖZPONTBAN lakó uricsaládnál iskolásgyerek teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban. (9133)

KÜLÖNBEJÁRATU vízvezetékes mosdóval ellátott nagy szoba üresen, esetleg butorozva kiadó. Cal. Regele Carol II. 11. (9122)

EGÉSZSÉGES nagy szuterin szoba lakásnak, vagy műhelynek, esetleg raktárnak kiadó október 1-ére. Cal. Regele Ferdinand 127. szám. (9124)

KÜLÖNBEJÁRATU uccai butorozott szoba kiadó. Str. Bălcescu 17. (9121)

KÉT szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel havi 1500 lejért kiadó. Str. Elisabeta 43. (9138)

KERESZTÉNY, gyermektelen uricsaládnál egy, vagy két intelligens diákleány teljes ellátást kaphat. Str. Gen Poetas 27 (V 9139)

NAPOS, komfortos lakásba iskolás gyermeket felveszek teljes ellátással. Cim a kiadóban. (P 433)

KIADÓ uccai butorozott szoba, fürdőszoba használatl. Str. Gojdu 7. Megtekinthetni és értekezni egész nap ugyanott. (9141)

BUTOROZOTT szoba, ucca, különbejáratu, fürdőszoba használatl kiadó. Str. F. David 18., II. 2. (9143)

SZENTPÉTERI templom közelében két intelligens, szolid magányos nő 1—2 felsőbb osztályos gimnázista leányt teljes ellátásra elfogad mérsékelt árért. C. Marechal Foch 116. özv. Rudyné. (9147)

ISKOLÁS gyermekeket teljes ellátással felveszek, gimnázista előnyben. Str. Fierului 86. (9153)

KIADÓ okt. 1-re uccai napos, egyszobakonyhás szuterinlakás. Str. Rudeanu (v. Surdă) 1. (9155)

BELVÁRISI komfortos lakásban lakótársnót keresek prima kóser ellátással, mérsékelt árért. Str. Bob 13., II. 8. (9163)

GIMNÁZISTA leányok, vagy tisztviselőnők napos, világos szobában teljes ellátást kapnak. Str. Matia 5., érdeklődni a portásnál. (P 420)

ISKOLÁS leánykát vállalnék teljes ellátásra központi fűtéses, komfortos lakásban. Deák mérnök, P. Unirii 7. (P 427)

BUTOROZOTT szoba modern épületben jutányosan kiadó. Cim: Str. Brâncoveanu 21. Tisztviselő-telep. (P 428)

KÜLÖNBEJÁRATU napos, butorozatlan szoba kiadó. Kissné, Str. Wilson 1. (P 443)

EGY különbejáratu uccai szoba kiadó. Str. Ep. Ivan 19. (P 445)

MODERN szoba, konyha azonnal kiadó. Str. Hasdeu 95-a. (P 436)

KÜLÖNBEJÁRATU, kapualatti, uccai, butorozott szoba, vízkagylóval, fürdőszoba használatl azonnalra kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 89., földsz., balra, ajtó 3. (9166)

SÉTATERI villában csinosan butorozott napos, uccai szoba, 2 személy részére kiadó. „Allandó lakó III.” jellegére. (9182)

KÉT iskolás leányt külön szobával, teljes ellátással vállalko. Cal. Reg. Ferdinand 40. szám. (V 9184)

EGYSZOBÁS, félkomfortos szuterén lakás kiadó. Str. Calvin 16. (9188)

LAKÁST KERES

SZOBA, konyhás, speizos lakást keresek Cimeket: „Havi 700” jellegére. (8916)

KERESEK központban 2 szoba, konyhás komfortos lakást. Cim a Novában. (P 383)

2600—2800 lej fizetek havonta, földszinten, vagy első emeleten, de csak a központban fekvő 2 szobás, összkomfortos lakásért. Ajánlatokat kérek a „Jóestét!” kiadóhivatalába „November 1” jellegére. (9052)

2—3 szobás komfortos csendes lakást keresek a belvároshoz közel. Cimeket a kiadóba „November II.” jellegére. (9057)

KERESEK 3 szobás, konyhás, fürdőszobás lakást külön telken, esetleg kerttel. Cimeket „Csendes lakó” jellegére kiadóba. (8640)

ÉKSZERÜZLETNEK alkalmas helyiséget keresek központban. Esetleg átvennék óras-ékszerüzletet berendezéssel, árukészlettel, szerszámmal, gépekkel. Róth, C. Regele Ferdinand 83. (9091)

KERESEK november elsejére 3 szobás komfortos lakást központban. Jelige: „Elsőjén fizetek”. (9198)

NOV. 1-re keres gyermektelen házaspár 2—3 szobás, összkomfortos modern lakást központban. Ajánlatokat: „Banktisztviselő” jellegére a Novába. (P 418)

KERESEK október 1-re 4—5 szobás modern, lehetőleg külön telken levő lakást. Ajánlatokat: „Modern lakás” jellegére a kiadóba. (P 422)

— Haldoklik a connaghtti herceg. Londonból jelentik: Orvosi híradás szerint Arthur connaghtti herceg szinte minden erejét elvesztette és a halálán van.

— Nagy károkat okozott a vihar. A legutóbbi viharok országszerte nagy károkat okoztak és úgy Erdélyben, mint az ország más részeiben súlyos forgalmi zavarok is előállottak.

A moziok a magyaryelvű filmfelirat engedélyezését kérik

(ORADEA—NAGYVÁRAD.) Az erdélyi és bánáti mozgóképszínház tulajdonosok most tartották kongresszusukat Nagyváradon mintegy félszáz résztvevővel. Határozatilag kimondták, hogy küldöttségileg fogják felkeresni Calinescu belügyminisztert és Titeanu propagandaügyi alminisztert, akikről kérik a magyaryelvű filmfeliratokat. Kérni fogják továbbá azoknak a magyaryelvű filmeknek behozatali engedélyezését is, amelyek nemzetközi tárgyak. Kimondotta a kongresszus, hogy javasolni fogja a propagandaügyi minisztériumnak, hogy létesítsen filmstudiót a fővárosban.

A külföldön tartózkodó román állampolgárok negyedévenként tartoznak láttamoztatni utlevelüket

(BUCURESTI.) A fővárosi rendőrkvessztura régebbi belügyminiszteri rendeletre való hivatkozással külföldre utazás előtt jelentkezésre kötelezte mindazokat, akiknek 1938. március 12-ike előtt kiállított román utlevél van a birtokukban. A láttamoztatást kérvény, bélyeg és illeték nélkül végzik. Ugyanakkor arra is figyelmeztették a külföldre utazókat, hogy azok, akik három hónapnál hosszabb ideig külföldön tartózkodnak, kötelesek negyedévenként a tartózkodási helyüknek megfelelő román követségen vagy konzulátuson román utlevelüket láttamoztatni, különben nem engedik őket vissza az országba.

SZENZÁCIÓS UJDONSÁG!

Olcsó, tiszta és szagmentes praktikus fűtés.

A nagyérdemű közönség figyelmét felhívjuk a kolozsvári E. M. E. méhészeti és háziipari kiállításunk bemutatandó

„RECH“-féle szabadalmazott petroleumgáz készülékek fűtött cserépkályháira, melyet Oradea P. Káinyas mutat be.

Hatalmas tűz pusztított a románmegyei Strunga fürdőn

(IASI.) A közeli Strunga fürdő, amely állami kezelésben van, hatalmas tűz pusztított. A tűz az éjszakai órákban keletkezett, ami általános nagy riadalmat keltett. A fürdővendégek rémülten menekültek ki a szabadba, mert a hatalmas erjú lángok pillanatok alatt terjedve tovább az egész fürdő épületet elborították. Iasiból, Romanból és a környékbeli városokból mind kivonult a tűzoltóság az oltási műveletekhez, amelyek azonban igen nehezen haladtak előre, mert nem állott elegendő víz rendelkezésre és az oltási felszerelések is itt részben hiányosak voltak. Ezidő szerint nem tudni, hogy a tűz milyen károkat okozott. A további vizsgálat fogja azután felderíteni a tűz pontos keletkezési okát.

Letette az esküt a lozházak új vezérigazgatója

(BUCURESTI.) A Lumea Romaneasca jelentése szerint Ófelsége II. Károly király aláírta John N. Deleanunak, a bucarestii ítélőtábla tanácsosának az igazságügyminisztérium mellett működő lozházak vezérigazgatójává történő kinevezését, aki Dimitrie E. Munetanutól vette át hivatalát. A kinevezés szeptember elsejétől szól és az új vezérigazgató tegnap Iamandi igazságügyminiszter jelenlétében már le is tette az esküt.

Veszett kutya garázdálkodott tegnap Kolozsváron

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tegnap a késő déli órákban a Mihai Viteazul-téren nagy riadalmat okozott egy valószínűleg veszett kutya megjelenése. A tájtékozó szájú állat a piactéren összesereglett emberek között hatalmas riadalmat okozott és több embert megmart. Egy falusi asszony az állat elé tartott csizmájával igyekezett védekezni és a dühöngő állat a csizmát is összevissza harapta, majd elmenekült a Paris-uca 13. számú ház udvarára, ahol az üldözőknek végre sikerült agyonütniök. Az agyonvert állat tetemét hivatalos megvizsgálás alá veszik, hogy megállapítsák valóban veszett volt-e. A megmart embereket pedig kezelésre a Pasteur-intézetbe szállították. Ugyanakkor a hatóságok az eset összes körülményeinek tisztázására szigorú vizsgálatot indítottak. A veszett állat megjelenése egyébként akkora riadalmat okozott a Mihai Viteazul-téren, hogy számos üzletnél gyorsan még a rollókat is lehúzták.

Vakmerő rablótámadás városunkban

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Vakmerő rablásnak lett áldozata az egyik vidéki fiatalember. Ratiu János kissármási 29 éves gazdálkodó tegnap délelőtt 15 ezer lejt vett fel az egyik helyi bankból, hogy a pénzből a megkezdett építési munkálatait befejezze. Ratiu a pénzzel a zsebében betért az egyik Mihai Viteazul téri korcsmába ebédelni. Ebéd után fél liter bort rendelt, mert közben egy régi ismerőse ült az asztalához. A fél liter borból 5 majd 10 liter lett és így Ratiu alaposan felöntött a garatra. Éjszakára Ratiu folytatva az italozást egy Dragalina uccai korcsmába tette át szék helyét, hol öntudatlanságig lerészegedett Reggel, amikor a mór elszállt, megdöbbenve vette észre, hogy a pénz

ze utolsó lejj hiányzik. Ratiu azonnal megjelent a negyedik kerületi rendőrségen, ahol ismeretlen tettes ellen bünvádi feljelentést tett lopás címén.

Az azonnal bevezetett nyomozás során a kerület ügyeletes őrmestere csupán azt állapította meg, hogy az egyik lebujsban, illetve a lebujs előtt egy ismeretlen egyén tompa tárggyal fejbevágtá Ratiut, aki nyomban eszméletlenül terült el az uttesten a következő pillanatban azután a titokzatos támadó elrabolta a pénzt és nyomtalanul eltűnt.

A vakmerő rablásról azonnal részletes jelentést tettek a bünygyi osztálynak, ahol erőlyen nyomozást indítottak a tettes kézrekerítésére

SPECIÁLIS KÜLFÖLDI

csillár és lámpakülönlegességek

Az őszi szezon legszebb és legnagyobb választéka.

TOTELECTRIC ♦ CLUJ

Calea Regele Ferdinand 28/a. sz.

Főposta mellett. Telefon 13-35.

1939. típusu rádiók

is beérkeztek és megtekinthetők.

Runciman újabb tárgyalásai Benessel és Henleinnel

Befejeződtek a francia hadgyakorlatok — Amerika az Atlanti óceánon is védekezik

(PÁRIS.) A nagyszabású őszi hadgyakorlatok, amelyek a német-svájci határon Besancon közelében zajlottak le 20.000 főnyi katonaság részvételével, tegnap nagy diszszemlével véget értek. Érdekes, hogy a hadgyakorlatokra a svájci vezérkar kiküldöttjén kívül egyetlen külföldi katonai megbízottat, vagy attasét nem hívtak meg.

AMERIKA A TENGEREN IS FELKÉSZÜL

(WASHINGTON.) A haditengerészeti minisztérium hivatalosan közzé tette, hogy az Egyesült Államok hadiflottája ezentul nemcsak a Csendes-óceán védelméről kíván gondoskodni, hanem az Egyesült Államok biztosítására az Atlanti-óceán amerikai partjainak védelméről is. Erre a célra 14 hadihajót rendelnek ezekre a vizekre. A tavaszi nagy flottagyakorlatokat ugyancsak az Atlanti-óceánon rendezik meg, amire a világháború óta nem volt példa. Kanadától Délamerikáig fog lezajlani a nagy flottagyakorlat, amelyhez hasonló még az amerikai hajóhad sohasem bonyolított le.

A SZUDETANÉMET KÉRDÉS

(PRÁGA.) Politikai körökben úgy tudják, hogy a hét végét Runciman a Marienbad melletti Tepl kolostorban tölti és ott fog találkozni Henleinnel. Hétfőn pedig újabb találkozója lesz Benes cseh államfővel. Ugyancsak Prágából jelentik, hogy a Sudeten Deutschen Presse-Briefe című lap közlése szerint a berchtesgadeneri találkozóval kapcsolatosan olyan hírek kerültek for-

galomba, hogy Hitler és Henlein találkozása alkalmával Henlein Runciman lord üzenetét továbbította volna a kancellárnak, amely szerint a lord a prágai kormány újabb javaslatait megfelelő további tárgyalási alapnak tartja. A lap illetékes szudétanemet körökből felhatalmazást kapott annak közlésére, hogy ezek a híradások mindennemű alapot nélkülöznek. Egy másik szudétanemet lap: a Rundschau ugyanakkor Kanton címmel irt érdekes cikket, amelynek eszmemenete körülbelül a következő: Kanton, ezt a szót ma alkalmas varázsszónak tekintik, amely a nemzetiségi politika minden sérelmét megoldandó. Pedig ez a szó sokat is jelenthet, semmit is. Ha svájci értelemben veszik a kanton szót, akkor igen súlyos jelentőséggel bír. De ha csak szép szóként és varázsszerként használják, akkor mögéje nézünk és a kifejezés rögtön elveszti varázsserejét. Tehát nem a kanton szón, hanem annak igazi jellegén és tartalmi értékén kell lennie a hangsúlynak, hogy a szudétanemetség bizalommal legyen a tervbe vett megoldások iránt.

A NÉMET IPARI ÉSKATONAI MOZGÓSÍTÁS

(BERLIN.) A német ipari és katonai „mozgósítás” főleg a fémiparban tapasztalható, ahol rendkívül nagyarányú rendelések történtek. A Stahl und Eisen című lapok szerint az összes gyárak élénk ütemben dolgoznak és újabb rendeléseket már nem is akarnak ezidőben elfogadni. A külföldi vasbehozatal is jelentékenyen emelkedett.

Tragikus módon pusztult el egy japán tengernagy

(TOKIÓ.) A harctéri szemleutjáról visszatérő Kato tengernagy repülőgépe még tisztázásra váró körülmények között lezuhant. A tengernagy a kíséretében levő három tengerésztszist, valamint a gép pilótája a szerencsétlenség-nél életüket veszítették. Maga a gép teljesen elpusztult. A szerencsétlenség ügyében szigorú vizsgálat indult meg, ma kezdődnek meg az mfpuzd-zelfow

Itéletidő dult több regáti megyében

(CONSTANTA.) Tegnap a megyében óriási felhőszakadás dult. Petrosani községben tyuktojás nagyságu jégdarabok rongálták meg a házakat és pusztították el a termést. Az árvíz számos házat erősen megrongált. Egy Bratu Vasile nevű gazdálkodót a villám sújtott agyon. A háziállatok közül az itélet idő miatt sok elpusztult. Ugyancsak itélet idő dult Prahova és Caliacra megye számos helységében is.

Letartóztatták az asszonygyilkosokat

(BUCURESTI.) Csernovic városában a napokban a Prut-folyó partján megdöbentő leletre bukkantak. Megtalálták egy lefejezett asszony holttestét, akinek feje és törzse egymástól mintegy 100 méternyire heverték. A vizsgálat rövidesen megindult és megállapítást nyert, hogy a megdöbentő gyilkosság áldozata Veronica Sinciuc 20 éves asszonnyal azonos, a gyilkosságot pedig Vasile Ufreniuc és Izidor Duceac legények követték el fejszéssel, majd a büntény elkövetése után megszöktek. A csernovici rendőrség körözölevele alapján a kegyetlen gyilkosokat most sikerült a fővárosban elfogni, majd kihallgatásuk után erős fedezettel Csernovicba küldötték őket.

— Orvosi hír. Dr. Erdős Imre gyermekorvos és belgyógyász, külföldi utjáról hazaérkezett. Rendel: Piata Stefan cel Mare 2 szám alatt Délután 3—6-ig.

— AZ EGE ÉRTESETÉSE. Az EGE és EME által közösen rendezett nagy méhészeti és mezőgazdasági kiállítással kapcsolatosan az EGE vezetősége annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy a CFR által a kiállításra más városokból ideérkező látogatók és résztvevői számára a CFR az utazási kedvezményt abban a formában biztosítja, hogy a visszautazás alkalmával nyújt 50 százalékos kedvezményt az érdekelteknek. Ezt az esetleges zavarok és kellemetlenségek elkerülése céljából kéri tudomásul venni.

— 35 millió lejes birság. A Tempo híradása szerint a pénzügyi hatóságok 35 millió lejes birsággal sújtották a Pacura-társaságot, amely a benzinilletékek befizetésénél állítólag érzékenyen megkárosította az államot.

— Bonyodalmak a hozományba kapott arany körül. A kolozsvári törvényeszek tegnap Stan Romulus copánfalvi bányász ügyét tárgyalta, akinél 1 kiló és 64 deka aranyat találtak, amelyet lefoglaltak és Stan ellen megindult az eljárás. A tárgyaláson kiderült hogy az arany tulajdonképpen egy Alexandru Leach nevű bányász tulajdo na volt és Stan azt leendő anyósától, mint hozományt kapta meg. Minthogy még bizonyos kérdések tisztázásra várnak az ügyben, a tárgyalás folytatását későbbi időpontra halasztották.

— A svájci szövetségtanács szerint a kantonok nem léphetnek fel a világnézeti alapon működő alakulatok ellen. A svájci Szövetségtanács kimondotta, hogy a kantonok nem léphetnek fel a világnézeti alapon álló alakulatok ellen, mert az ilyen intézkedések Svájc külföldi kapcsolatait is befolyásolhatják.

— Száz halottja van a Japánban pusztított tajfunnak. Tokióból jelentik: A fővárosi rendőrség közlése szerint a Tokió környékén pusztított tajfunnak száz halottja, hetven eltűntje s körülbelül ugyanannyi sebesültje van.

London és Berlin diplomáciai mérkőzése

Irta: HALÁSZ JÓZSEF

1.
Hitler kancellár az eredeti programtól eltérőleg állítólag nem fog felszólalni a nürnbergi nagy pártösszejövetelen. Látszólag jelentéktelen hír ez, pedig talán az adott körülmények között sokkal fontosabb a jelentősége, mint ahogy az az első hallásra feltételezhető. Az előző nürnbergi pártnapoknak minden esetben a vezér volt a főszónoka. Az ő beszéde tetőzte be a nemzeti szocialista párt nagygyűlésének jelentőségét. Most is úgy volt, hogy összegezni fogja a párt eddigi bel- és külpolitikai, valamint gazdasági teljesítményeit és rá fog mutatni a birodalom további teendőire katonai, politikai és gazdasági téren. Angol, francia, amerikai és más jelentős világlapok különösen fontosnak jelezték az ezidei nürnbergi pártnapot, mert szerintük Hitler nemcsak Európára de sőt az egész világra kiható események kezdetét jelentette volna be... És ime, amint az újabb hírek: a vezér — bár elmegy Nümbérgébe, — nem fog beszélni. Helyette Hess Rudolf ismerteti majd a nemzeti szocialista párt eddigi tevékenységének mérlegét. Hogy a további teendőkre is ki fog-e térni, arról egyelőre nincs híradás. Aligha tévednek, akik szerint a legutóbbi rendkívüli angol minisztertanács és a Führer fentemlített elhatározása mögött némi kapcsolatok állhatnak fenn. Bár a londoni bizalmas tárgyalásról szóló hivatalos jelentés ugyan röviden és kategórikusan csak annyit mondott, hogy Anglia jelenlegi vezetőinek egyelőre semmiféle üzenni valója nincs Berlin számára.

2.
Henderson berlini angol nagykövét azonban állomáshelyére visszatérve, mégis haladéktalanul megjelent Weisseker német külügyi államtitkárnál és tájékoztatta az angol minisztertanács határozatairól. Amint mondtuk, semmi különösebb nem szivárgott ki a keddi angol minisztertanács elhangzottáról, mégis nem tételezhető fel, hogy csak azért ült volna össze a hármas királyság kormánya, hogy egy tesék-lássék nemleges határozatot hozzon. Sok mindenről lehetett szó ott, de különösképpen arról, hogy milyen magatartást tanúsítson Nagybritánia abban az esetben, ha a Harmadik Birodalom a szudeta-német kérdést mindenek ellenére a kard erejével akarná elintézni. A Daily Telegraph and Morning Post szerint Chamberlain már márciusi beszédében megmondotta, hogy Anglia csak abban az esetben tesz eleget katonai szerződésbeli kötelezettségének Párisnál szemben, ha Franciaországot támadás érne. Igen ám, de Páris erős katonai és politikai szövetség fűzi a csehszlovák köztársasághoz. Prága egyik leg erősebb bázisa Franciaország középeurópai külpolitikai védelmi vonalának. Az elmúlt 20 esztendő során roppant katonai és gazdasági áldozatokat hozott Csehszlovákia erősítése érdekében, mert ezzel mindenképpen a maga biztonságát erősítette. Aligha tételezhető fel tehát, hogy most közömbösen nézné Berlin középeurópai terveit. Chamberlain és később Halifax, legutóbb pedig sir John Simon angol kincstári miniszter nagyon helyesen mondták: „Az angol kormány minden esetben a brit világbirodalom érdekeit tartja szem előtt és ehhez alkalmazza cselekvéseit.” Már pedig Franciaország biztonsága és jóléte mindenképpen elsőrendű érdeke a brit világbirodalomnak.

3.
Sok valószínűség szól amellett, hogy bár a hivatalos jelentés szerint „Anglia nem üzent semmit a német birodalomnak”, Henderson nagykövét mégis a fentebb vázolt körülményekre hívta fel az illetékes német felelős tényezők figyelmét. Az kétségtelen tény, hogy a hármas királyság a jelenlegi körülmények között mindenképpen békét akar, mert csak így tudja a brit birodalom gazdasági és politikai érdekeit a minden oldalról feléje sandító nagy étvágy ellenfeleivel szemben biztosítani. Akármilyen erős is Nagybritánia, mégis meggondolandó a számára, hogy három-

négy, esetleg több oldalról támadó, mindenre elszánt katonai nagyhatalommal meg tud-e sikeresen mérkőzni? Elmúltak már azok az idők, amikor Albion korlátlan ura volt a tengereknek és a földkereken mindenütt a maga sajátos egyensúlypolitikájával biztosíthatta világhatalmát. A tengerek feletti uralmat most már meg kell osztania az Észak-amerikai Egyesült Államokkal és bizony-bizony a Távolkeleten Japánnal is. Nagy érvágás volt ez a számára és nem csoda, ha a brit államférfiak mindent elkövetnek, nehogy a Berlin-Róma tengellyel is osztozniok kelljen. Már pedig száz szóak is egy a vége: Sem a német birodalom, sem Itália nem nyugszanak addig, amíg a lehetőségekhez képest mennél több gazdasági és politikai előnyt nem biztosítanak maguknak Anglia a Földközi tengeren máris igen jelentős engedményeket tett Olaszország javára. Ez azonban még mindig nem veszelvezetési olyan mértékben az Empire érdekeit, mint ha arra kényszerülne, hogy Berlin követeléseit is kielégítse. Ezért a sok huza-vona, nyit és bizalmas tárgyalás És ugyancsak ezért próbál békét egyengetni Prágában Runciman lord is. Időt nyerni — ez a ki nem mondott angol jelszó.

4.
Közben azonban Chamberlain kormánya mindent elkövet abban az irányban, hogy semmiféle erőszakos meglepetés ne érhesse akár az anyaállamot, akár a birodalom részeit képező egyes domíniumokat. A több, mint másfél esztendeje szakadatlanul tartó fegyverkezési iram nemhogy csökkent volna, de még inkább élesedik. Az eredetileg fegyverkezésre szánt 1500 millió fontsterlinget (ugyanannyiszor ezermillió lejt) már rég felhasználták és a parlament zokszó nélkül szavazza meg az újabb és újabb százmillió fontsterlingeket katonai célokra. Anglia nemcsak fegyverekről, de élelmiszerekről is gondoskodik egy esetleges háboru idejére. Nem beszélve Kanada és Ausztrália valamint Új-Zéland felesleges gabonaterméséről, amelyet jóelőre lekötöttek, óriási összegeket költenek az Északamerikai Egyesült Államokban és Európa különböző országaiban gabona és egyéb élelmiszerek vásárlására. Anglia különböző pontjain gigászi földalatti tárházakat építettek és itt tárolják fel az élelmiszereket. Petróleum és benzin felraktározásáról is gondoskodnak, mert ezek az anyagok nélkülözhetetlenek a mai technikai berendezkedésű világban. Nagybritánia megengedheti magának, hogy Európa, Ázsia, Afrika és Amerika minden fölösleges élelmiszereit, valamint nyersanyagát megvásárolja. Pénze fölös számmal van erre a célra. Taktikai okokból is ráteszi a kezét mindezen anyagokra, nehogy ellenfelei birtokhassák azokat. Így aztán könnyű szerrel egyengetheti vagy esetleg diktálhatja is a békét. Ebből a szempontból nincs olyan jelentős vagy jelentéktelen momentum, amelyre ki ne terjedne az angol államférfiak és diplomták figyelme.

5.
Mint tudjuk, az angol kormány éppen

jelentős vásárlásaival, valamint a kölcsönképpen juttatott összegekkel is a maga oldalára kötelezte a Balkán-szövetséghez tartozó államokat. Erős diplomáciai lánc védj itt a Páris-londoni együttes érdekeit. De amint ismeretes: Európa egyéb tájain is megtekett mindent ebben a tekintetben. Nem véletlen és nem ok nélkül való példának okáért, hogy Duff-Cooper angol tengerészeti miniszter legutóbb több hétig tartó utazást tett a Skandináv, illetve Balti államokban és mindenütt hosszasan tárgyalt a tengerészeti miniszterekkel. Ezenkívül szemléltetett a számbajehető jelentősebb észak-, valamint északkelet európai hadikikötőben is. Arról meg már többször is szó esett hány 100 millió fontsterlinget költöttek a brit birodalom jelentős kulcsfontosságú képező hadikikötők és tengerészeti, valamint légiállomások megerősítésére illetve kiépítésére nemcsak Európában, de a Közel- és Távolkeleten is. Egyszóval Albion mindenképpen és minden eshetőségre felkészült. Mert nem véletlen például az sem, hogy Broestra tábornok, a holland-indiai gyarmatbirodalom főkományszója éppen a napokban jelentette ki, hogy minden katonai intézkedés megtörtént arra az esetre, ha a gyarmatokat bárhol is támadás érne. Tudni kell, hogy Hollandiát több, mint egy évszázad óta erős szálak fűzik az angol világbirodalomhoz. Anglia védelme nélkül a kicsi Németalföld már rég elveszítetté volna az Insulinde néven ismert ázsiai birtokait. Nemcsak Japán de más országok is szemet vetettek e területekre. Csakhogy London jól tudja, hogy ha valamely idegen hatalom megvetheti a lábát a holland fenhatóság alá tartozó területeken, előbb, vagy utóbb India, esetleg Ausztrália és Új-Zéland felé is ki akarja majd nyujtani a kezét.

6.
Éppen ezért vonultak fel tavaly a dél ázsiai Singapore körül tartott angol tengeri hadgyakorlatokan a holland hadihajók is, mert a közös érdek közös védelemre készíti Angliát és Hollandiát. Francia és amerikai hadihajók is résztvettek a singaporei próbaháborun. Ez meg azt bizonyítja, hogy a Tokióig megnyult Berlin-Róma tengely egyformán veszélyezteteti az előbb említett országok gazdasági, katonai és politikai érdekeit. Sok minden másként alakult volna Európában és a Távolkeleten is, ha Nagybritánia és az Északamerikai Egyesült Államok kellő időben meg tudtak volna egyezni egymással. Mert minden látszat ellenére a két angolszász világbirodalom között súlyos gazdasági ellentétek lappantak. Nemcsak a tengerek feletti uralom kérdése választotta el őket egymástól, de a piacok és nyersanyagok s különösen a petróleum és kaucsuk birtoklása okozott súlyos ellentéteket közöttük. Mindaddig, amíg Japán mérhetetlen imperialista étvágya nem fenyegette halálos veszedelemmel Anglia és Amerika gazdasági érdekeit, lehetetlennek látszott az ellentétek áthidalása. Még így is több, mint kétszázéves tárgyalások előzték meg a végre

létrejött gazdasági egyezséget. Így aztán ha a Berlin-Róma tengely Tokióig nyult, nem csoda, hogy a London-Páris egyezség is Newyorkig terjesztette ki karjait, sőt sok jel szól amellett, hogy a szálak Moszkváig is elérnek. Az Egyesült Államok kormánya ugyanis, már évekkkel ezelőtt fölismerte azt a veszedelmet, ami Japán részről fenyegeti nemcsak Filippini, és kínai érdekeltségeit, de közvetlenül a Csendes óceán feletti eddigi hegemoniáját is. És ezért hallgatólagos egyezséget kötött a Szovjet-birodalommal.

7.

Ma már nem titok, hogy a szovjet-orosz észak-sarki expedíciónak nemcsak tudományos, de elsősorban katonai jelentőségük is volt. Ezek az expedíciók ugyanis utakat és módokat kerestek arra, hogy miképpen lehetne európai Oroszországból, jelesül Archagelsk felől télviz idején is tengeralattjárók útján összeköttetést fentartani Szibériával, tehát Vladivosztokkal. Egybehangzó angol-francia, amerikai és orosz forrásokból származó hírek szerint a kísérletek fényesen sikerültek. Ehhez még hozzá kell venni azt, hogy az orosz kísérletekkel egyidőben az Északamerikai Egyesült Államok Alaska északi partvidékén ugyancsak kísérleteket tettek légiállomások berendezésére. Ha tudjuk hogy az északalaskai Kurili szigetcsoport, — amely láncszemszerűen helyezkedik el az Ázsia felé kanyarodó Jeges tengerben — kitűnő összekötő kapocsot képez az oroszok észak-szibériai tengeri és légi állomásaival, megértjük, hogy milyen fontos az Egyesült Államokra és Szovjet-Oroszországra, hogy e tájakon együttes katonai intézkedéseket tegyenek Japánnal szemben közös távolkeleti érdekeik védelmére. Miután Anglia és Washington legutóbb nemcsak gazdasági, de politikai kérdésekben is megegyeztek egymással, nehéz elképzelni, hogy Nagybritánia mindennek ellenére éppen most szembeforduljon Szovjet-Oroszországgal, amelyet egyébként is katonai szövetség fűz a brit impérium másik barátjához, Franciaországhoz. Nehéz elképzelni és mégis sok jel szól amellett, hogy a Downing Street régi taktikájához híven, most is több vasat melegít a tűzben.

8.

Rádió- és távirati jelentések arról számoltak be, hogy Halifax lord külügy miniszter az emlékezetes rendkívüli minisztertanács után utasította Henderson berlini angol nagykövetet, hogy ismeresse Ribbentropp német birodalmi külügyminiszterrel a minisztertanács elhatározását, de egyben közölje vele azt is, hogy Nagybritánia továbbra is hajlandó Berlin és Prága között a békeközvetítésre. Ez a hír magában nem jelentene sokat, ha egyben jól informált források szerint Halifax nem bizta volna meg Henderson nagykövetet, hogy régi kedvenc terve: a négyhatalmi egyezmény ügyében való tárgyalás tekintetében is tegyen ajánlatot Berlinnek. Lehet hogy ez az ajánlat csak taktikai fogás akar lenni, hogy ilyen módon csökkentse a szudeta-német kérdés veszedelmes jelentőségét. De az is lehet, hogy Halifax és Chamberlain komolyan próbálják újra meg újra a négy európai nagyhatalom összefogását megvalósítani, hogy aztán közös erővel fordulhassanak a szovjet-birodalom ellen. Mind ez természetesen csak feltevés, de aki csak egy kissé figyelemmel kísérté a legutóbbi 10—15 esztendő diplomáciai mesterkedéseit, nem tartja kizártnak ezt a lehetőséget sem... Annyi bizonyos, hogy a Berlin-Róma-Tokió-i hármas együttes sem alszik. Lisszabon jelentés ugyanis arról számol be, hogy Salazar portugál miniszterelnök a napokban hosszabb megbeszélést folytatott a lisszaboni német-olasz és japán követekkel. Beavatottak különösen a spanyol-kérdés — más szóval Anglia és Franciaország szempontjából — igen jelentősnek tartják ezt a megbeszélést. Az egymásnak feszülő tengelyek egyelőre még szelid keretek és formák között tárgyalnak egymással, de riasztó jelenségek arra figyelmeztetnek mindenkit, hogy adott esetben más eszközök alkalmazására is sor kerülhet.

Tökéletes
eleganciát nyújt

a
CZINK

által tisztított
és festett ruha

Hirdetési Nova

tapunkra felvesz

könyvzet is. Memoranduliu 16.

Apróhirdetések FIGYELEM!

Tekintettel arra, hogy egy újabb rendelkezés értelmében az új apróhirdetési tarifa életbeléptetését a sajtó és propagandaügyi minisztérium 15 nappal elhalasztotta apróhirdetési díjszabásaink szeptember 15-éig a régié maradnak.

LEVELEZÉS

GRANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Tapasztalásos könyvekre kiszolgálók. Hívásra ékszerész. Str. Ferdinand 114. (V 1119)

INTELLIGENS harmincéves csinos özeveg református férfi keres vállalkozás nélkül magához illő feleséget cca 300 ezer lej hozománnyal. A kiadóba „Csak komoly” jelígre kérek választ. (P 336)

EGY fiatal, 23 éves, elvált asszony keresi idősebb ur ismeretségét, kalandorok kíméljenek. „Korrekt” jelígre leveleket kérek a Novába. (P 341)

28 ÉVES keresztény fiatalnő magas, megismerkedne házasság céljából egy kimondott komoly lánnyal, vagy özvegyel, némi pénzre vagy ingatlanra szükség van az iparüzlet megnyitásához. Lehet vidéki is. Kalandorok kíméljenek. Csak pontos, fényképes levelekre válaszolok. Leveleket „Barna” jelígre a Novába kérek. (P 407)

26 éves fiatalnő, kinek állása van, ismeretséget kötne szerény igényű rendelkezéssel komoly munkásleánnyal házasság céljából. Leveleket 18-24 évig „Szegény árva” jelígre a kiadóba kérek. (9033)

GYÖZÖDJÖN meg, hogy új bundákban, gallérozásban és átalakításban még mindig Bixenspáner szőrmeáron vezet. Calea Regele Ferdinand 3., udvarban. (T 1210)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és briliáns lárgyakat (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologelor, Ema Weisz, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. (T 1124)

PERZSASZONYEGEK, képek, képkéretes művészi kivitelben legolcsóbban, részletfizetésre is beszerezhetők: „Unicum”. Telefon 2965. Cal. Marechal Foch 5-a. (1121)

MINDENFELE textil, ruha- és pongyola maradékok legolcsóbban Cal. Reg. Ferdinand 53., udvarban. (7948)

VESEK 50-60 darab használt, de jó állapotban levő thonet széket. Cim Dénes, Str. Dima 1., Női kalapüzlet. (8827)

JÖMENETELŰ fűszermalom családi okok miatt sürgősen eladó. Piața Mihai Viteazul 33. (8832)

ÜZEMKÉPES állapotban levő 6 HP, állókazán (pakura fűtésre is alkalmas) eladó. Érdeklődni: „Frates S. A.”, Piața Gării 8. (8913)

ÖTHOLDAS szép gyümölcsös lakóházzal olcsón eladó. Str. Vulturii 28. (T 1219)

EGY kitűnő állapotban levő bunda 5000 lejért és egy Alaska rókaboa 3500 lejért eladó. Megtekinthető Gólya-palota, IV. 4., déli oldalon. (T 1220)

SÜRGŐSEN eladó ház helyi villanegyedben. Str. Marzescu környék, 48.000 lejért, részletre is Str. Amos Francu 9. (8612)

EGY villa, gyümölcsös eladó. Str. Vulcan 25. (P 367)

ELADÓ diófa, furnéros modern ebédlő. Str. Avram Iancu 7. (P 381)

BELVÁROSI jövedelmező házak, kertés is eladók. Str. Bratianu 37. (7938)

SÜRGŐSEN eladó háromnegyed hold gyümölcsös kert Békásban 64 méter fronttal 105 ezer lejért, részletre. Str. Andrei Muresan 98. (8610)

FIGYELEM. Raktáron levő márványlapok, kész és faragatlan sarkkövek halálózás miatt olcsó áron eladók. Ugyazintén a házastelek is eladó. Str. Avram Iancu 13., Turda. (V 8813)

ELADÓ olcsón Str. A. Muresanon egy sarok ház helyi, 30 méter fronttal. Cim: Str. A. Muresan 98. (8866)

SZIVATTYUKUTAK, (beverőkutak) üzembehelyezve, gyári áron részletfizetésre is Cluj. Str. Negru Voda 1. (T 1082)

HORDÓK 200-1300 literig kaphatók olcsó áron. Fürst Simon kádármesternél, Déva. (V T 1217)

ELADÓ erőshangu Philips rádió 120 V. áramra is használható. Cluj, Str. Iuliu Cesar 27-a. (8976)

NŐI KABÁT és RUHASZÖVETET, selymet, dejalint, vásznat, zefirt, pongyola- és RUHAMARADÉKOT RENDKÍVÜL OLCSÓ ÁRAN VÁSÁROLHAT, Cal. Reg. Ferdinand 53., udvarban. (V 8957)

TALPAT, BÖRT, JÓ SZAKEMBER CSAK HOLLANDUNSÁL VESZ. REGELE FERDINAND 65. (T 1200)

ELSŐRENDŰ kocsi és gazdasági lovak Haráknál kaphatók. Someseni, Telefon: 36-23. (T 1201)

VESEK tiszta használt boroshordókat, és gumicsöveket. Str. Carpaților 21. (8962)

DACIA ucca 7. számú belvárosi házastelek, mely két ház építésére alkalmas, eladó. Ügynökök kizárva. Értekezhetni dr. Bernáth Oszkárnál, Str. Nic. Iorga 9. (8670)

MODERN új ház eladó 270.000 lejért. Er tekezni Str. Oășanu 96., üzletben. (8835)

MEGVÉTELRE keresek 30-50 Amp. dinamót 0.5 HP motorral együtt. Mózes, P. Carolina 5. (8870)

SÜRGŐSEN eladó ház helyi a város legszébb villanegyedében. Str. Märzescuban. Viz, villany, kanális, 18 havi részletre is. Str. Amos Francu 9. (8889)

SÜRGŐSEN eladó családi ház, Str. Fierului 38., Kővári telep, ügynökök díjazok. (9020)

ELADÓ belvárosban jól megépített háromszobás komfortos családi ház nagy kerttel. Mellette ujonnan épített 2 szobás, komfortos családi ház. Érdeklődni lehet dr. Sagh ügyvédnél, Str. I. Maniu 41. (T 1226)

ELADÓ olcsón 3 ajtó tele tölgyfa szekrény tükörrel. Megtekinthető: Str. Reg. Maria 51., kenyérüzlet. (P 404)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat veszek és eladok. Grünfeld, Str. Memoranduliu 6. Hívásra házhoz is megyek. (8808)

ELADÓ a Str. Muresului 19. szám alatt egy sémi villa nagy szőlő- és gyümölcsös-kerttel. Érdeklődni ugyanott. (8817)

ÓCSKARUHÁKAT veszek, eladok. Hívásra házhoz megyek. Str. Memoranduliu 4. szám. (P 352)

FÜSZER-CSEMEGE-BERENDEZÉS kemény fából, igen szép, teljesen felszerelve, esetleg részben is, jó bonítás esetén hosszabb lejáratra is eladó. Értekezni: Sigmond S. A. in lichidare, Cluj, Str. Matia 5. 15-16 óra között.

VESEK tiszta literes, főleg zöld, használt üvegeket. „Mináp”, Str. Iasilor 9. 1-2 óra között. (T 1218)

Maradék szövet

férfi, női, ruhára, kosztümre, selyem, flanel, diftinek, vásznak, damasztok, dezzalínok. Sámuelnél, Str. Măloasă 19. (8988)

HULLOTT ALMÁT veszek. Helebon, Moșilor ut 54. (8977)

ALIG használt Ford-Comercial kocsi eladó. Léber, Str. Reg. Maria 19. (9006)

30 méhcsalád Dadánt Blott rakodó kaptárban eladó. P. Carolina 3. Ullmann, Tel.: 33-56. (9016)

ELADÓ nagyon jó állapotban levő Fordson camion 4 hengeres és egy darab új típusú 4 lóerős herefejű. Frații Sándor Turda, Piața Mihai Viteazul. (V 9029)

JÓKARBAN levő szalongszövet és kisebb kenyérüzlet berendezés olcsón eladó. Str. Garibaldi 9. (9036)

TRAFIK kiadó. Cim a kiadóban. (9047)

ELADÓ egy rend új barna, 1 rend zöld szövet, 1 rend vászon férfi sportruha, magas termeltű egyénnel, 1 pár prima szeges tirista bakkancs, sportharisnyák. Cim: Molnár, Str. Grigorescu 57. (9050)

ELADÓ jókarban levő áramvonalas gyermekocsi. Str. Horea 59. (9046)

TÖBB LAKÁSOS kisebb házat keresek megvételre. „Jövedelmező II.” jelígre a kiadóba. (9039)

KIS Wertheimkassát keresünk megvételre. Cimeket „Kassza” jelígre a kiadóba kérünk. (T 1229)

KÉT motorbicikli Douglas Vander márkájú, jó karban levő 4000 lejért darabonként sürgősen eladó. Cal. Lungă, Str. Cocosului 6. Ghibu Nicolae. (8993)

ÓCSKA ruhát, télikabátokat veszek, igen nagy választékban, olcsón eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (9059)

ELADÓ egy Palma (Chamerops Humilis) és több déli szobanövény. Str. Reg. Maria 19. (9061)

MÉLY gyermekocsi eladó. Kamill, Str. V. Goldis 13-a. (9065)

MEGVÉTELRE keres érettségizett diák orvosi felvételihez szükséges fizika és kémia jegyzetét. Cim: Str. Reg. Carol II. 80 szám. (P 413)

JÓKARBAN levő üzemképes férfi szabógép nagyon olcsón eladó. Str. Memoranduliu 24, Klein. (9042)

NŐI kabát olcsón eladó. P. Unirii 11. II. (P 406)

ELADÓ kis Singer varrógép, Str. Transylvania 6. Friedmann-telep. (8947)

EGY új téglaház bankteher miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (8969)

VENNEK nagyméretű sezlont és egy kis iróasztalt. Str. Gelu 30. (P415)

ELADÓ zongora keresztthuros Wirth bécsi gyártmány és egy keveset használt irodai iróasztal. Cal. Marechal Foch 18. Muresan. (P410)

KOVÁCS-fuvó és furógép eladó. Str. Bis. Ortodoxă 13. (P388)

ELADÓ antik szekrény, comode, asztal, háló- és ebédlőbutor stb. Str. Gen. Mosoiu 18. (9035)

BORKERESKEDŐK! VENDÉGLŐSÖK!

Likvidálás miatt eladó:
1. 6000 liter (kevesebb is) Gr. Teleky féle 1934-es rulanda-bor. á lej 14.50.
2. 1 borszivattyu cca 20 méter gumicsővel lej 7000.
3. 1 borszivattyú 60 literes lej 4000.
4. Egyéb borpince felszerelési tárgyak.

Ertekezni: Sigmond S.A. in lichidare Cluj, Str. Matia 5. 15-16 óra között.

ZONGORA (keresztthuros) jó állapotban eladó. Str. Masaryk 20. (9038)

ELUTAZÁS miatt férfi varrógép 3300 lejért sürgősen eladó. Str. Paris 9. (9041)

EGY telek eladó, 12 m. széles, 90 hosszú bekerítve. Van rajta egy szoba, kut, fiatal gyümölcsfákkal beültetve, honvédeccai vámnál betérni, Str. Petru Span, Egrinél. (9043)

KISEBB-nagyobb parcella eladó részletre a Bogdan-telepen. Ért.: Str. Fierului 51. (9053)

ÁGYAK matraccal, éjjeli szekrényvel, gyermek vaságy, gyerekasztal, ajtók, ablakok, kutyáol, kétrécek, mérleg, zsírosbődön, tölcserék, nagy tál, mosófűzők, fűtéső, literes üvegek, petróleumpumpa, házi telefon,levélprés, üvegfal, cégtáblák, káposztáshordók, vastaliga olcsón eladók. Str. Elisabeta 46, 3-5 között. (9056)

VAND urgent loc de casă 900 mp. in cartier de ville. Str. Greceanu 28. (9067)

HASZNÁLT butorok eladók. Megtekinthető: Piața Unirii 26, udvarban. (9072)

ALKALMI vételek. 2x2 szoba, konyha, fürdőszoba és 4x1 szoba, konyha ház a főterre vezet útvalon 1800 négyzetméter területen 875 ezerért 5x1 szoba, konyhas ház 65.000 lej jövedelemmel 525 ezerért, 4 szoba, konyha, fürdőszoba és 7x1 szoba, konyha 775 ezerért a P. Unirii mellett eme letes bérház 1 millió 300.000, 3 szobás villa 420 ezerért, 3 szobás villa 530 ezerért 3 szobás villa 515 ezerért, 4 szobás családi ház centrumban 615 ezerért. Bérházak, családi házak konvenciális árban. Vermes Ludovicianál, Str. Gen. Neculcea 2., délután 4-7-ig. Telefon 17-96. (8828)

ÁLLÁST KERES

KÖZÉPKORU nő házvezetőnői állást, keres magányos urnál, vagy urnónél, vidékre is. Cal. Decebal 34. (8863)

ÜRES szobát keresek délelőtti takarítás ellenében, esetleg könnyebb háztartást vezetnek. Cim: Cal. Marechal Foch 92., em. Annus. (9012)

ORÁS és aranyműves mester könyvvél állást keres. Cimeket „Aranyműves” jelígre. (9054)

ÁLLÁST KAPHAT

HÁZMESTERNEK felvesszünk szép lakás ellenében gyermektelen házaspárt. Str. Bolintineanu 8-a. (P 350)

ITALSZAKMÁBAN helyi piacon jól bevezetett ügynök felvétetik. „Frates S. A.” Piața Gării 8. (8912)

AZONNALI belépésre keresek egy képzett retüsör és külső munkához értő, továbbá szeptember 1. belépésre egy segédet és szeptember 15. belépésre 1 fényképészségét. Ajánlatokat a kiadó továbbit „Tg. Mures” jelígre. (V T 1149)

KELMEFESTŐ és vegytisztító segédet és vasalónőt felvesz Balogh kelmefestő, Str. Iazului 3. (8964)

EGY finom bijutristát azonnalra felvesz ékszerműhely. Leveleket a kiadóba „Ékszerész” jelígre. (9009)

KERESÜNK jölfűző mindenest azonnalra. Cal. Reg. Carol II. 62. (P 372)

HÖLGYFODRÁSZ segédet keresek nő és férfit. Cimeket „Mesterkönyvel előnyben” jelígre a kiadóba kérek. (7180)

FIATAL fűszeresség azonnalra keresetetik. Cal. Regele Ferdinand 65. (9024)

KÉT perfekt gépirónó azonnalra kerestetik. Érdeklődni: Cal. Decebal 76 este 8-kor. (9040)

PERFEKT szakács, vagy szakácsnét felveszek. Str. I. Maniu 5., Feketéné. (9063)

VIZVEZETÉK szerelésben szabadult nős ház mestert keresek tizenötödikére. Strada Episcop Ivan 7. (9070)

KERESEK feltétlen megbízható házi alkalmazottat, mely a háztartásnak minden ágában jártas. Ajánlatok a következő címre kéretnek: Dávid Sándorné Abrud, jud. Alba. (VT1232)

KIFUTÓFIU felvétetik, Izrael szörmeüzlet. (9055)

KENYÉRÜZLETBEN jártas, garanciával rendelkező nőt felvesszünk. Str. Marasesti 44. Brutaria. (9069)

KÜLÖNFELEK

DIJMENTES fuvószenekari tanfolyamot rendez a cluji Acélhang Zenekar elnöksége, jelentkezés minden este 7 órakor Székely József elnöknel, Cal. Moșilor 8. Kotisták előnyben. (8930)

KÉT zsidó kislány teljes ellátást kaphat, zongorahasználattal. Str. Baba Novac 15., 4 ajtó. Délután 3-6-ig. (P 373)

HEGEDŰORÁKAT adok zeneakadémiai végzettséggel. Diviaczy Mária, Str. Romei 16. szám. (8906)

ZONGORAORÁT legmodernebb módszerrel adok. Markovits Iby, Cal. Regele Ferdinand 18., ékszerüzlet. (8968)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET „Para gáz”-zal tökéletes eredménnyel eszközölünk. Teljes szagtalanítás. „Polynea” Str. Avram Iancu 16., Telefon: 35-01. Miniszterileg autorizálva. (P 394)

HA nem fél az igazságtól, keressen fel, megmondok Önnek mindent. Myriam, miniszterileg engedélyezett grafológusnő. Str. Bartiu 28-b. (8375)

ANGOL tanárnő kitűnő módszerrel órákat ad. Str. Elisabeta 32. (8377)

EGY 5 éves egészséges ép zsidófiu gyermekemet örökre adnám jó családhoz nehez anyagi viszonyok miatt. Cim a kiadóban. (8986)

Az utlevél és vizumrendszer lejárt!

Ezután mindenki vehet heti 50 lej részletfizetésre I-a, kézzel készített női és férfi cipőket, szandálokat és női fehér cipőket leszállított olcsó árakon.

„ARCO”

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memoranduliu 25. Telefon: 18-25.

EGYEVES KERESKEDELMELI TANFOLYAMRA felvilágosítás és beirtakozás Cal. Reg. Carol II. 26. (T1086)

ELSŐRENDŰ orth. kóser koszt kihordásra is kapható (4 fogásos menü 25 lej). Lászlóné, Str. Vrabilor 19. (8978)

2-3 uri iskolásleányt vagy fiut teljes ellátásba vesz uricsalád. Cal. Moșilor 87. (9073)

KIADÓ LAKÁS

KÉT és **HÁROM** szobás napos modern lakás kiadó. Str. Cosbuc 3. (P300)

2 SZOBA, konyha 1000 lejért és egy szoba, konyha butorozva 600 lejért kiadó. Str. Rahovei 21. szám. (8920)

KIADÓ 1 szoba, kis kamra. Str. Filipescu 2. (8929)

KÉT gimnázista vagy egyetemi hallgató teljes ellátást kaphat. Orvos család. Cim a kiadóban. (V 8965)

KÜLÖNBEJÁRATU világos, tiszta szoba 1-2 személy részére butorozva, vagy üresen kiadó. Str. Sub Deal 12. (8982)

KIADÓ bevezetett női és férfi fodrászat berendezéssel. Érdeklődni Str. Rugului 15, fűszerüzletben. (8750)

IZR. fiatalnő teljes ellátást kaphat fürdőszobahasználattal. Mózesné, Str. Memoranduliu 2., em. (8869)

EGY szoba, konyha, speiz kiadó. Strada Andrei Muresan 33-a. (9030)

3 HELYSÉG (egyik uccai) irodának, üzletnek alkalmas, azonnal kiadó. Cal. Victoriei 32. (9034)

EGY szoba, konyha kiadó. Str. Iulian Pop 13. (9062)

BUTOROZOTT szoba, különbejárattal, közvetlen fürdőszobával a város legszebb részén, sétateri villákban egy-két személyre kiadó. Str. O. Goga 13., I. em. 7. Molnár. (P 412)

EGY üres szoba azonnal kiadó. Strada Rudeanu 9. (9074)

SZOBA, konyha, szuterin kiadó. Calea Moșilor 33. Mentőállomás mellett. Értekezhetni emeleten. (T1228)

RAKTAR vagy műhely részére szuterin helyiség kiadó. Str. Radu 9. Telefonpaltával szemben. (9068)

KÉT ház kiadó 3-4 szobával, gyümölcsöskerttel, Str. Take Ionescu 75-77. (9066)

2-3 iskolásleány külön szobát és teljes ellátást kaphat. Str. Greceanu 6. Villanegyed. (P411)

Halálba

kerülőgözt egy estélyi-ruhás szerelmespár

(LONDON.) Megdöbbentő kettős öngyilkosság történt a napokban Birmingham mellett. A város közelében levő Sandy Hill egyik villájában gázzal mérgezte magát egy szerelmes pár: az ismert társasági uriaszony, Mina Forsyth, akinek férje híres tudós és a 38 éves William Pountney. Mindketten halottak voltak már amikor rájuk találtak. A 28 éves, fiatal asszony hófehér estélyi ruhát, a férfi pedig frakkot vett fel az öngyilkosság alkalmából. Az öngyilkosságot közös elhatározással követték el és mint a rendőri nyomozás megállapította, a szó szoros értelmében áttáncoltak a halálba.

A különös öngyilkosságnak romantikus előzményei vannak. William Pountney, akinek szerelmi kalandjairól sokat beszéltek az angol társaságokban, egy francia fürdőhelyen ismerkedett meg néhány héttel ezelőtt a 28 éves, gyönyörű fiatal asszonnal, Mina Forsyth-al. William Pountney első feleségétől már régebben elvált és második feleségétől válófélben volt. Első házasságából három, a másodikból egy gyermeke született.

A végzetes idill

Az elegáns megjelenésű férfi és a feltűnően szép fiatal asszony a francia fürdőhelyen kötődtek ismeretséget és egymásba szerettek. Több héten át tartó boldog idill után azzal tértek vissza Angliába, hogy Birmingham mellett villát bérelnek, noha a fiatal asszonynak vissza kellett volna térnie férjéhez.

A szerelmes pár azonban inkább a halált, mint a válást választotta. Megállapodtak abban, hogy öngyilkosságot követnek el, mert egy percig sem tudnának egymás nélkül élni. Az öngyilkosságot gondosan és teátrálisan készítették elő.

Az öngyilkosság estéjén bucsuleveleket írtak. Az egyiket egy közös ismerősüknek címezték, akivel közölték megíngathatatlant elhatározásukat, hogy együtt mennek a halálba. A másik bucsulevél a fiatal asszony édesanyjának szólt. Ez a lakónikus levél így szólt: „Bocsánatot kérek de elmegyek — nem akarjuk, hogy valaha is elválászanak bennünket.”

A fiatalasszony arra kérte még édesanyját, hogy holttestüket a tenger mélyére engedjék le, vagy pedig annak a francia fürdőhelynek a temetőjében helyezik örök nyugalomra, ahol a végzetes szerelmi idill legszebb napjait élték.

A bucsulevek befejezése után a halálra készülő szerelmes pár estélyi ruhát öltött. Az asszony gyönyörű estélyi ruhában, a férfi pedig frakkban jelent meg a legelegánsabb birminghami étteremben, ahol nagy feltűnést keltett a jókedvű elegáns fiatal pár

Az utolsó valcer

Mindketten jókedvűek voltak, vidáman vacsoráztak, majd pedig a táncolók közé vegyültek. Hosszuidőt töltöttek itt, majd autón hazamentek a város melletti villába. Otthon azután felkészültek az öngyilkosságra. Jókedvűen akartak a halálba menni és ez sikerült is nekik: néhány üveg pezsgőt ittak meg, miközben gramofon hangjaira táncoltak. Egymásután tették fel a vidám tánclemezeket a gramofonra, amelyen egy valcerlemez találtak, amikor az öngyilkosságot felfedezték. Ez a valcer volt az utolsó tánc, amit a halálba induló szerelmes pár eltáncolt. Mint a nyomozás megállapította, abban a pillanatban amikor az utolsó valcer hangjai felcsendültek a gramofonon, a férfi kinyitotta a gázcsapot s eszméletük utolsó pillanatáig táncoltak. Még szólt a jókedvű bécsi valcer a gramofonon, amikor az öngyilkos szerelmesek kábultan terültek el. Mire a valcer elhangzott, mindketten halottak voltak.

Másnap reggel találták meg estélyi-ruhás holttestüket a villában. A gondosan lezárt szoba padlóján négy pezsgős üveg hevert; egy függöny mögött kis asztalon állott a lejárt gramofon.

Az öngyilkosság nemcsak különös körülményeinél, hanem két áldozatának társadalmi állásánál fogva is nagy feltűnést és megdöbbenést keltett.

Művészet

ÉDES MOSOLY DIVATLAP SZERINT

„Néhány nap múlva kész lesz a lilaszínű estélyi ruhám, aztán megkezdheti az arcképem festését... jelentőse ki határozott hangon a nagyságos asszony — Miért választotta éppen a lilaszínt? — teszem fel a kérdést. A lila nem talál az arcszínéhez. — Ha talál, ha nem talál mindegy... én így akarom. Szóval úgy akarja nagyságos asszony... hát jó, úgy festjük, de ha valaki megjegyzi, hogy választhatott volna az a festő más színű ruhát is, akkor ne feledje megismételni, amit nekem most oly kedvesen, parancsoló hangon mondott: „Én úgy akarom”. Ez természetes, sőt dicsekedni fogok, hogy az álláspontom győzött, — válaszolt elégedett mosollyal öngyilkosága.

De beszéljünk a továbbiakról, mondjuk: „Milyen környezetbe óhajtja helyezni művész ur a képet?” A hangsúly az arcon és a ruhán lesz, a környezet oda nem illő feltüntetésére csak zavarja elgondolásomat és nem válik a kép előnyére, legfennebb egy butor darab kis részéről talán fotelről lehetne szó. Próbalom meggyőzni a nagyságos asszonyt — Hát abba már nem egyezem bele — folytatja öngyilkosága és ideges pillantásokkal kíséri mondókáját, majd tovább fűzi gondolatait. — Tudja kérem, nekem gyönyörű szobapálmám van, azt akarom, hogy az egyik nagy palma alatt fessen le; ehhez a helyhez engem igen sok, kedves emlék fűz... Méréseket hangul igennel tudomásul vettem, miközben gondolataim megzavarva kergették egymást: rossz szobavilágítás... lilaszínű ruha... zöld háttér és mindezekhez a sok akarom. Mi lesz ebből az arcképből, ha én a zöld színnek visszaverődését az arcon feltüntettem és mikor lesz a képből olyan kép, hogy egy ilyen kivételes természetű urnőnek az tetszik is? Mindegy megfesztem, nem hátrálok meg. Hozzákezdtem a munkához. A nagyságos asszonyt leültettem egy fotel karjára. A kezek természetes mozgással ölben maradtak. Igen tetszetős elhelyezés. Amikor a méretek kijelöléséhez kezdek, felugrik és parancsolólag kijelenti: állani fogok sőt még a karomat is felteszem erre a virágtartóra, így legalább a karom szép gömbölyüségébe és a karkötőim is jól érvényesülnek. A helyzetem nem volt éppen kellemes. Viszsafojtott felindulással ismételttem magamban: rossz szobavilágítás, lilaszín ruha, zöld háttér, hozzá még a virágáll-

vány, a gömbölyű kar — a karkötőkkel. Hogy nézetem felől meggyőzzem, vázlatkönyvemben néhány vonással rajzot készítek az álló és az általam ajánlott elhelyezéséről sőt gondolva azt, hogy a férj is nekem ad igazat, bemutatom a vázlatot és kikérem véleményét. A háziur azonban nem mer őszinte lenni és kért, fesse meg csak úgy az arcképet, ahogy a felesége akarja. Végül megkockáztatok egy erős kijelentést, amellyel a hiúságát vettem célba. Jól van, nagyságos asszony, álló helyzetben festem, de ne felejtse, ilyen beállítást csinálnak a gyorsfényképezészek a szolgálókról.

„Nem baj, én így akarom, ez a kép életnagyságu olajkép lesz és nem gyors fénykép.” Sok akarom ellenére az arckép mégis csak elkészült. Minden ülés után számoltam kérdést, majd felvonultatta a legközelebb álló bírálókat a falusi tejherdőtől a pésztraig, aztán jött a férj, jöttek a barátok s lakók és végül néhány szomszéd. A bírálatok végeredménye az volt, hogy a kép megszójalásig hasonlít. Legtöbbet a szakácsnő mondott... Nézte, nézte, aztán vigyorogva megszólalt: „De jó lenne ha a nagysága mindig olyan kedves lenne, mint ahogyan a festő ur lefestette, akkor legalább nem kellene örökké féljek a nézésétől.”

A kész képen a színek itt-ott be voltak ütve és hogy egyenletes színfelületet nyerjen, átadás előtt le akartam olajozni. A különböző rendű-rangu bírálatokon, megjegyzéseken már amugy is túl vagyunk, öngyilkosága távollétében kezdtem a bevonáshoz... Az előszobában hangos beszédre leszek figyelmes: „Mari, itt van a festő?” Közben már előttem áll, kezében lobogtat egy friss divatlapot és mint igen nagy szerencsét ujságolja, hogy ő a könyvkereskedésben járt, nézegette a divatlapokat és amint forgatta a szebbnél-szebb példányokat, egyiknek lapján felfedezte egy édes mosolygású nő rajzát, aztán kedvesen, kéri hangon folytatta: „Kérem, nagyon kérem, fesse az én arcomra ezt az édes mosolyt.” Mivel kérte és nem akarta, kerekén megtagadtam azzal a kijelentéssel: „A divatlapot őrizze meg a nagyságos asszony, majd a következő alkalommal készülő arckép festésénél figyelembe vesszük, ezt most én így hagyom és így akarom...”

Ugy is maradt az ő erőltetett mosolygásával. Kovács Pál.

A rák keletkezése biológiai és biochemiai megvilágításban

Irtta: Orient Gyula e. t.

A rákkutatások a rák fejlődésének gyorsaságát, növekedésének fokát, különböző vegyi, fizikai és biológiai mód-szerekkel való befolyásolhatóságát, sőt a rákos megbetegedéseket kiváltó okok fölötté nagy variációit is eléggé ismerik. Fejezetekbe tömörített példákat sorolhatnánk fel a gyűjtött esetekről, amelyek szerint már egyszerű mechanikai inzultus, régi hegszövetek Röntgen-rádium-besugárzás, férgék, tulzott napfürdők vagy a bőrnek petróleum-éterrel való egyszerű zsirtalanítása stb. is, már fokozhatják, vagy kiválthatják a rákképződést. Ilyen tapasztalatokra utal például a kátrányszappan-gyártóknál a kézen észlelt, vagy a kullancsípés helyén keletkező bőrrák.

A múlt hetek egyikén Roffo, a buenos ayresi rákkutató intézet híres professzora, a Bécsben megjelenő Krebszeitung-ban azt írta, hogy a nyelvrákot a dohányszóknál nem a nikotin okozza, hanem a dohány kátrány termékei. A szaklap szerkesztőjének megírtam volt, hogy a berlini állatorvosi intézet asszisztense Hartig, 10 lónál, 14 marhánál, 5 kutyánál és macskánál észlelt nyelvrákot, illetve sarkomát. Ezekről az állatokról alig hihető, hogy pipázók lettek volna,

vagy szenvedélyes betelragók, de még műfogsort sem viseltek — és mégis nyelvrákban pusztultak el.

A rák a földgömb minden táján, faji különbség nélkül, minden emberen és állaton előfordulhat. Hogy Kinában a bázisrák fölötté el van terjedve a férfiaknál, míg a nőknél ritkább, annak oka az, hogy a nők a férfiaknál előbb szolgálják fel a forró rizst és csak ha a férfiak jóllaktak, esznek a nők. A táplálkozásnak sincsen valami nagy jelentősége. Például nem mondható, hogy a csak husevőknl gyakoribb volna a rák, mint a kizárólag növényevőknl. A rák gyakrabban fordul elő az idősebb korban, mint a fiataloknál, de még sem kivétel nélkül az öreg kor betegsége.

A rák keletkezésének az okát nemcsak a sejtek biológiai életének és biochemiai összetételének mélyen szántó ismeretei révén lehet eredményesen kutatni, különösen az állatlelet, adó ovulus és sperma egymásra hatása során keletkező új individuum átalakulása, illetve összetételének és belső szerkezetének megváltozása során.

Tudjuk, hogy az emberi test szervei, a neki megfelelő sejtekből vannak össze-

Gyermeke lesz!!

a legelegánsabb a korzón, ha gyermekkosiját

„Premier“

gyermekkosci üzemtől

Cluj, str. Anton Pan 6. sz.

szerzi be

Szigoruan szabott gyári árak!

téve. Tájékozódva vagyunk arról is, hogy a sejtek száma az embernél többé-kevésbé változó. Az ember vérében, átlagosan 15 milliárdnál több sejt van. Agyveleje pedig közel 2 milliárd sejt-ből áll. Az emberi test összes sejtjeinek száma meghaladja az ezer billiót. Az emberi test legalább is 50-nél többfajta sejt-ből áll, amelyeknek úgy kémiai összetételük, mint biológiai és biochemiai tulajdonságaik fölötté eltérnek egymástól. Az ezerbilliónyi anyai szervezetnek egy egyetlen sejtje van és ez a petesejt (ovulus), amely a női ivarmirigyben a petefészekben képződik. Alakja a legrégibb, a gömb. Egy ovulus 64.000 millió (6.4 milliárd) molekula élő anyagot tartalmaz, hogy azután az emberi szervezetet alkotó több mint 50 féle sejt alapját képezhesse. A pete a spermával termékenyül meg. A megtermékenyítés után, sejtosztás — szaporodás indul meg. A sejtosztódás fehérnye-szaporulat-lal jár, melyben a két individuum az egyesül, illetve a kondenzálás során a fehérnye molekulának elrendeződése jön létre és amikor bizonyos ion millió értelmében álféhrnye, pseudoalbumin is keletkezik, amely nem egyéb, mint a rák alapja. A sejtosztással a pseudoalbumin is osztozik és eljut az emberi szervezet összes sejtjeibe. Ezek után azt kell kijelentnem, hogy a rák mindenkiben ugynevezett szunnyadó állapotban van. A rákos megbetegedést kiválthatják, vagy okai lehetnek mechanikai inzultus trauma, hő, táplálkozás mikrobák, paraziták, hegszövetek vitaminok, hormonok, Röntgenbesugárzások, Rádium, napfény-napstrandolás, de lehet veleszületett, sőt számba kell vennünk az életkort és a konstitutiót is. Felvetődik az a kérdés, hogy fiziológiailag normális szervezetekben levő vegyületek minők a sterinek, epesavak, hormonok és vitaminok bizonyos körülmények rák-ókozóvá válhatnak-e, illetve létrejöheth-e a szervezetben olyan aránylag kis reakció, amely e változást létrehozhatja? Hogy a rák csakugyan az említett állatlelet első fejlődésével indul meg, igazolja az a tapasztalati tény, hogy terhes nő vizeletében ugyanazonos enzima reakciót ad, mint a rákos ember vizelete. Csakhogy, amíg a terhes nő vizeletében ez az azyma fiziológus-daganatot véd, addig a rákos nő vizeletében a pathologikus daganat védelmére keletkezik ez az enzima a vizeletben. Az egészséges nem terhes nő vagy férfi vizeleté feloldja a rákos szövetet, terhes vagy rákos nő, vagy férfi vizelete ellenben nemhogy feloldja, hanem a feloldás ellen védi a rákos szövetet. Ez alapján és sok más plauzibilis körülményből kifolyólag állítom és igazolhatom, hogy a rák minden emberben szunnyadó állapotban van. Mindenesetre célszerű volna, ha mindenki biochemiailag megvizsgálatná magát, azon célból, hogy a szunnyadó sejt, vagy sejtszaporít aktivitással váltható állapotban van-e, amely esetben ezt célszerű életrenddel, illetve ennek a megváltoztatásával a rák evolúcióját meg lehetne előzni.

— Egy angol kertész átuszta a Csatornát. Londonból jelentik: Wheat Croft 42 éves angol kertész Cap-Grisnez és Folkestone között 13 óra 37 perc alatt átuszta a Csatornát. Az új csatornauszó négy évvel ezelőtt még egyáltalán nem tudott uszni.

FAKIR TITKA

IRTA: B. YALE

28.

Félórás küzdele után azonban végre sikerült keresztülpréselnie magát a nyíláson s reszkető izmokkal állt meg az arénában. Nagyon jól tudta, hogy a versenyen még egyáltalán nem jutott túl. Ezért nem sokáig gyanakodott, hanem nekilátott a menekülésnek, a legegyesesebb uton. Hamarosan megállapította, hogy az arénában nincs senki. A vándor cirkosz tagjai a kocsikban aludták mámoros álmukat.

A porond fakorlátjáról sikerült lefezitenie egy darabka vaspántot, azzal a ponyva széléhez surrant. A vastag vászondarab váratlanul nehéz ellenfélnek bizonyult, a vasdarab nehézségével azonban végül is sikerült belőle jókora darabot kihalatnia. Ez a művelet természetesen nem történhetett zaj nélkül s Dortmund szinte nem is csodálkozott, amikor a nyíláson tuljutva viharvert külsejű, harminc év körüli nőszeméllyel találta magát szemben.

A katonatiszt éles szemét nem kerülte el, hogy az első pillanatban a nő is meghökkenve nézett rá. De azután gúnyos mosoly torzult az ajkára:

— Good evening mr. Dortmund. Hát sikerült megszöknie?

Eddie válasz helyett felemelte az öklét, hogy egyetlen ütessel elhallgattassa a nőt. Az asszony azonban ügyesen félrehajolt a csapás elől.

— Hollá... ne verekedjen Sir. Én felőlem mehet, ahová akar, én nem tartozom ehhez a társasághoz.

— Akkor hát mit keres itt?
— Egy kis leszámolni valóm van az egyik itteni urral... hahaha... Azt hiszik, hogy Leonát csak úgy félre lehet dobni, mint egy elhasznált rongyot.

Dortmund egy pillanatig meghökkenve nézte a nő eltorzult arcát. Arra gondolt, hogy pénzigérettel megpróbálja magával csalni a nő azonban megelözte.

— Ugy-e, most arra gondol, hogy magával hív és kifaggat. Csak hogy Leonát nem olyan fából faragták ám. Hanem, ha kíváncsi, minden rejtély megfejtésére, akkor váltson jegyet a holnap esti előadásra, mert holnap este itt előadás lesz... sőt több mint előadás... világszenzáció... én mondom, hogy világszenzáció.

Mielőtt Dortmund bármit is válaszolhatott volna, hirtelen lehajolt s bekuszott azon a keskeny nyíláson amit a katonatiszt vágott a ponyván. Eddie sem mi kedvet sem érzett ahhoz, hogy ezen az uton kövesse; máris tulságosan sok időt vesztett. Sarkonfordult tehát s nekivágott a vaksötét éjszakának. Valahol a hátmögött felülvoltott egy megriaszott kuya, annak hangjára a katonatiszt futásnak eredt. Néhány perc múlva elérte a hatalmas térség szélén húzódó első házakat.

Megmenekült

XI. FEJEZET.

Ez már a harmadik éjszaka volt, amelyen Eddie alig aludt valamit. Megszabadulása után félórával már megtalálta az apró városka egyetlen szállodáját, ahol kiadott rendelkezéséhez híven várta a londoni taxisoffőr az autójával.

Dortmund annyi időt sem engedett magának, hogy az alvadt vértől megtisztítsa összekarmolt testét. Felkapott egy köpenyt s egy árva szóval sem felelve a soffőr részéről megindult szózuhatagra, a csendőrprefektúrára hajtatott.

Ujabb félórába télt, amíg az ügyeletes altisz szagotott előadásából kihámozta az emberrablás tényét s annak alapján hajlandó volt felkelteni a prefektust. A prefektus kövér és álmos ember volt, aki ismét elmondatta magának a történeteket. Igaz hogy utána annál elevenebb lett s szaporán alarmirozta az egész örséget; mégis eltelt közel egy óra, amíg nyolc-tíz főből álló csapat kiért a vásártérre, amelynek szélén állott a sátor tábor.

(Folytatása következik.)

avagy mindennapi széljegyzetek

Divat 1938. Nem mindenki engedheti meg magának azt a kivételes luxust, hogy egyszerűen és izlésesen öltözködjék. Különösen hölgyeink öltözéke komplikált és furcsa. A korszakot viselik, amelyben — sajnos — élnünk kell. Ma már nem is megbotránkoztató a nadrágos nő — a la Marlene Dietrich —, aki cselekedeteiben is a férfiakat mimeli. Nem is tudom, hogy a mai fiúk, sokszor miről ismerik meg a mai leányokat?...

Ma láttam egy hegyet, Amikor kimerészkedett a strandra, emigy volt föltöztöve: lábán szürke tenniszcipő, harisnya, sem mi, lábszárán térdig érő fehér vászon-nadrág, felső testén kihajtos kék apacs-ing, fején tarka ténsasszony-kendő, kacéran megkötve az áll alatt. A hölgy alul férfi, felül pedig piaci kofáné benyomását kellette. Amidőn „uccai“ öltözékét levetette, „fürdőtrikóba bujt“, amely kis fekete nadrágból és fehér alapon, pipacs mintás melltartóból állott.

Előző éjjel pontosan úgy libegett egyik bár parkettjére a meztelen táncosnő. A hangulatvilágításos lokálban vörös reflektor vetítették rá és ez ugynevezett erotikus szám volt. A strandon ellenben — ahol sokezer villanykörte erejével — a nap világitja meg mindent, — egészségnek, esztétikának és izlésnek nevezik. Illetve urinők divatjának 1938-ban.

A nők ideai strandruhája egyébként olyan fügefalevél-szerű volt, ami az okmánybélyeg és a rendőrségi idéző között van. Sajnos, a divat abban nem változik, hogy folyton változik. És — ami még szomorubb — egyre ijesztőbb módon.

Tapintatlan voltam... Kerestem egy asztalost a Grigorescu ut egyik mellékutcájában. Nem találtam. Érdeklődési céllal, bementem egy másik asztaloshoz. Elhültem, amikor láttam, hogyan vágja szájon a „Mester“ az inasát. „Könnyedén“, csak úgy a jobbkeze fejével.

Na, éppen jókor jöttem — gondoltam magamban és — illedelmes köszönés nélkül megkérdeztem, félve, nem tudja-e, hol lakik az általam keresett asztalos?

A „Mester“ nem mondta, hogy tapintatlanság konkurrensnél érdeklődni, amire joggal hivatkozhatott volna és nem lett rám dühös, hanem jóságosan odaszólt a „szeliden“ megfenyített inasához:

— Mosd meg a szádát, édes fiam, és eredj, kisérd el oda a fiatalurat.

Az udvariasságra elszégyelte magát benem a tapintatlan ember —, de jól esett...

Reflektor!...

Aki a viragot szereti... Ismerek egy dus gazdag iparmágnást, aki nem egészen nőtlen és nem egészen nős. Van ennek a milliomosnak egy tündérszép rózsaligete, amelyben a legrendkívülbb és legcsodálatosabb virágok pompáznak. Ő maga imádja a virágokat és ki sem megy az uccára, hogy a gomblyukába ne tűzne egy-egy kivételesen szép szálát. Ez a modern „Gül Baba“ arról nevezetes még, hogy emellett rendkívül rideg. Rossz nyelvek szerint a légynek nem vét. Annak is azért, mert olyan ügyetlen, hogy sosem találja el.

Elkeserítő csak az, hogy rajta kívül még sok gazdag, de rideg ember él a földön, akiknek szintén csodakertjük van és a viragot szeretik.

Elvégre Petőfi is tévedhetett egyszer, — nem igaz?

En és a jósnő. Lakik a közelünkben egy jósnő, illetve „jósmatróna.“ Juliának hívják és most mult 98 éves, a lelke, de korát meghazudtolva, teljes szellemi és testi épségben virít.

A matróna jósképességét az ujsághirdetések csakhamar elvitték mindenfelé és egyre növekvő hírnevét még ismertté, még népszerűbbé tették...

Annnyira hatással tud lenni az emberre, hogy aki csak olvas, vagy hall róla, — az mind szenvedélyes érdeklődéssel keresi őt fel.

Ideköltözésekor elsőnek a környékbeliek jöttek hozzá. Az itt élő nyárspolgárok ugyanis nagyon hiszékenyek. Mindent elhisznek, kivéve, mikor azt tanácsolják nekik a szomszédok, hogy nem lenne szabad mindent elhinni.

Körülbelül félve, amióta Juliánna aszszony itt lakik — az egyébként néptelen Motilor-uton, — a mi környékünk a legnépesebb. Lakásának kapuja felé — hajnaltól vakulásig — fekete szalag módjára kigyózik a sorsukra kíváncsiak serege, a városi és falusi népek kminde fajtája, minden típusa, gyalogjáró paraszttól a luxusautón érkező uridámáig...

En még sosem voltam nála. És nem is megyek. Sokan kérdezték már tőlem, hogy miért, de nem adtam feleletet. Azt mondtam, ujságíró vagyok és csak papiroson nyilatkozom. A papír az én megnyilatkozásom helye.

Most tehát kijelentem: Azért nem voltam és nem megyek jósnőhöz, mert én igazán kíváncsi vagyok a jövőmre...

(rt.)

Ausztráliából lövik ki az első rakétát a holdba

(SIDNEY.) A legkomolyabb formában közlik az ausztráliai nagy lapok, hogy Charles Lindbergh, a világhírű óceánrepülő és Goddard Hutchins Rudolf vezető tanár az Amerikában, Ujmexikóban levő laboratóriumukat áthelyezik Ausztráliába részét azért, mert még ebben az esztendőben ki akarják löni világűr-rakétájukat a Holdba, vagy a Marsba, másrészt pedig azért, mert erre a célra az ausztráliai csillagászati viszonyok rendkívül alkalmasak. Igen körülményes volna annak a leírása, milyen bonyolult számítások előzik meg a világűr-rakétának kilövését és hogyan nem véletlen az ausztráliai kirándulás. A világ bármely helyére is elmenne Lindbergh ha a körülmények ezt kívánák kísérletével kapcsolatban.

Két évvel ezelőt mondta Lindbergh, hogy a mai értelemben vett repülés csak kísérletezés ahhoz képest, amivé később fejlődik. Most hozzátehetjük hogy még csak nem is kísérletezés, hanem csak embrió, ami nem is sejti azt a hatalmas lehetőséget, amelyet a légi közlekedés rejt magában...

Ujmexikói laboratóriumában kezdte megvalósítani Goddard professzor Lindbergh elgondolását és egész lelkét betöltő munkájában nagy segítségére van a Carnegie-alapítvány, valamint az „Atlanti óceán legyőzőjé“-nek bőkezűsége.

Rudolph Hutchings Goddard dr. a

repülés futurista apostola. Csak Lindbergh tud kísérleteiről.

A két tudós Ausztráliában egy olyan hármasarakéta befejezésén fog dolgozni, amelyik az egymást követő robbanó lökéseknel fogva meg tud küzdeni a Föld nehézségi vonzóerejével s el is tud jutni akár a Földünk bármely pontjára, akár a Naprendszer valamelyik bolygójához. Egyszóval, új tudomány bevezető kísérletei folynak, amelyek még tegnap álomnak és utópiának tetszettek.

Fizikailag és matematikailag elképzelhető egy olyan gépezet, amelyik annynyi energiával rendelkezék, hogy felül tudjon emelkedni a Föld vonzóerején s behatolhasson a légűrbe, előzetesen is meghatározható vonalban... — állítja Goddard dr. aki elgondolása megvalósítására már megtette az első lépéseket.

A rakéta, amelyiken Lindbergh tudós barátja dolgozik, a háromszoros gyújtórobbantásra berendezett lövedék elvén épül.

F. J. Malina, a kaliforniai technikai intézet vezetőjének számításai szerint a rakéta mihelyst a Föld vonzásának határátelát elhagyja, egyelőre meghatározhatatlan irányban halad tovább és pedig annál gyorsabban, minél nagyobb a sulya.

Tehát meg kellett találni egy olyan rakéta megvalósításának a módját, amelyik elég energiával rendelkezik ahhoz,

hogy áthaladjon légkörünk és a Föld vonzóerejének legfelsőbb határvonalán és megfelelő sulyu legyen, hogy a légűrben szükséges gyors haladás feltételeinek megfeleljen.

Lindbergh adta az ötletet Goddard dr.-nak hogy háromszorozza meg a rakéta robbantólökéseit, mert ezzel teljes mértékben biztosítani lehet a Föld vonzóerejének határán való átjutását.

A hármasarakéta, amelynek bizonyára sikerülni fog az égitestek közötti légűrbe behatolni, három egymástól teljesen különálló gépezetből áll. Az első a kezdősebességet adja, mely tízezer méter magasságba röpti a rakétát; a második nagyobb dőréjével járó robbanás mintegy 100 kilométerrel tovább; a harmadik robbantó lökés pedig óránként 18,000 kilométeres távolság határát kövéri és ugyanakkor a végzetes vonzást is...

S itt fel lehet vetni a kérdést, vajjon Jules Verne és Wells meglátásai győznek-e, vagy buknak.

Bizony alulmaradnak mind a ketten. Hiszen ők maguk sem hitték, hogy amaik valaha is megvalósuljanak pedig már ott tartunk. Tengeralttjárók, uszó szigetek, a repülőgépeken távolbalató készülékek, az ember tullicitálja még azt is, ami álomban is alig elképzelhető.

Filozófiai jelentése lesz-e csupán Goddard professzornak a rakétája? Egyáltalán nem. Elsősorban a tudósok előtt még ismeretlen fizikai adatok tömegét bocsátja majd rendelkezésünkre, második sorban egy eszmét szimbolizál: a jövőnő uttörőjének eszméjét.

Az első rakétát vagy a Föld bolygója, a Hold felé irányítják (ami látványosság szempontból érdekesebb volna), vagy pedig a Mars, a Naprendszer egyetlen olyan bolygója felé amelyről feltehető, hogy előbb-utóbb hozzánk hasonló lényeket találunk rajta.

Lindbergh ezredes szerint, kinek jelenlétében lövik majd ki néhány hónap múlva a rakétát, ez lesz a holnap aero buszának az őstipusa.

„A motorjaink, valamint robbantó és gyújtólökésre szolgáló berendezésünk segítségével elérhető sebesség — mondja Goddard dr., — össze sem egyeztethető mai gépeinkkel, amelyek minden erejüket arra fordítják hogy legyőzzék a levegő ellenállását, küzdjenek a viharok ellen s a levegőben tudjanak maradni.“

A rakétának mindezeket tulmenőleg kell teljesítenie feladatát. Annál is inkább, mert hiszen ultrarövidhullámok segítségével utját ellenőrizni lehet majd.

Mivel pedig a kilövés az ausztráliai nyárban látszik a legcélszerűbbnek és a számítások oly földrajzi pontban kulminálnak, amely kimondottan az ausztráliai szélességekre esik, az egész ujmexikói laboratórium a majdnem kész rakétával már a legközelebbi napokban megkezdí átköltözködését a legfiatalabb földrészre.

Hetvenhét évig hanyódott a tengeren a Nordenskiöld-expedíció palackja.

A Stockholms-Tidningen tromsói híradást közöl, amely azt állítja, hogy a Spitzbergától északra, a Hét Sziget közelében egy fém palackot talált és ebben egy levél rejtett, amelyet Nordenskiöld, a neves norvég sarkkutató még 1861-ben dobott a tengerbe. A levél ma is jól olvasható, bár a víz és a rozsdasok foltozt ejtet rajta. Magától Nordenskiöldtől származik, aki a sarkkutatók rendes szokása szerint palackpostára bízta időnként feljegyzéseit, számolva esetleges katasztrófa lehetőségével. A palack összesen hetvenhét évig hanyódott a tengerben Nordenskiöld kérdéses kutatóutja egyébként minden baj nélkül fejeződött be.

— Danzigban bevezetik a német házassági törvényeket. Danzigból jelentik: A szabad város hatóságai elhatározták, hogy Danzig területén jövőben bevezetik a házasságra vonatkozó német törvényeket. Ennek értelmében a házassulók kötelesek lesznek orvosi bizonyítványt benyújtani a házasságkötés előtt, amely igazolja hogy szervezettel és lelkileg minden tekintetben alkalmasak a házasságkötésre.